EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 151, 15 Ağustos '96

Zindan direnişinin dersleri ve yeni dönemin görevleri-3

Kazanılan başarıyı yeni başarılara dayanak yapabilmek

"Rejim 1 Mayıs provokasyonuyla bir ölçüde yaratmayı başardığı havadan en iyi biçimde yararlanarak devrimci hareketi tecrit etmeye çalışmıştı. Aynı çabaya bayrak provokasyonunun ardından yeni bir güç kazandırmaya çalıştı. Zindan direnişçileri, onların büyük bir yiğitlikle kendilerini peşpeşe feda etmeleri, bugün havayı tümüyle tersine çevirmiş bulunmaktadır. Devrim cephesi gerekli devrimci girişkenliği göstererek bu durumdan en iyi ve en doğru biçimde yararlanmak sorumluluğuyla yüzyüzedir. Devletin içine düştüğü tecriti zayıflatacak hatalardan özenle kaçınılmalıdır. Milyonlarca emekçinin ilgi ve dikkati devrimcilere yönelmiş durumdadır. Devrimci hareket büyük kitlesel direnmeler geliştirmek üzere bundan en iyi biçimde yararlanmayı başarabilmelidir."

Komünistlerin bu değerlendirmesi zindan direnişinin henüz bitmediği, fakat zaferle biteceğinin kesinleştiği günlere aittir. Direnişin zaferinin hemen ardından yaptığımız değerlendirmelerde de buna özel bir ısrarla dikkat çektik. "Elde edilen politik ve moral kazanımları yeni bir çıkışın dayanakları olarak kullanabilme sorumluluğu"na işaret ettik.

Zindan saldırısını birleşik bir direnişle püskürten ve başarının ortak onurunu taşıyan Türkiye devrimci hareketi şimdi yeni bir sınavdan geçiyor. Bu büyük bedeller ödeyerek elde ettiği önemli bir politik başarıyı yeni birleşik çıkışların dayanağı olarak kullanma başarısı gösterip gösterememe sınavıdır. Politik inanç ve kararlılık sınavından başarıyla çıkan devrimci hareketin bu yeni sınavı, onun devrimci sorumluluk anlayışı, siyasal ciddiyeti ve önderlik kapasitesi hakkında bir fikir verecek. Bu kuşkusuz çok daha zor bir sınavdır. Devrimci hareket bugüne kadar inançları uğruna kendini feda etme gücü ve kararlılığının sayısız kereler örneklerini vermiştir. Oysa bu tür fedakarlıklarla yaratılan etkiyi ve birikimi değerlendirerek devrimci siyasal mücadeleyi yeni başarılara taşımada genellikle başarısız kalmıştır. Tersine, böyle tekil taktik başarılar, neredeyse bir kural olarak, aşırı baş dönmesine ve rehavete zemin olmuş, bir başarıyı yeni bir başarının sıçrama tahtası olarak kullanmak yeteneği bir türlü gösterilememiştir. Bu başarısızlığın gerisinde, ancak gerçek bir iktidar ufkunun kazandırabileceği yeterli politik ciddiyet ve sorumluluk anlayışından yoksunluk var. Zindan direnişlerini izleyen ilk haftaların sunduğu ipuçları bizde bunun bu kez de böyle olacağı doğrultusunda ciddi kuşku ve kaygılar yaratmaktadır. Grupçu dargörüşlülüğün beslediği bu tür bir sorumsuzluğun önünü almak için henüz zaman ve imkanların tükenmediğine inanmak istiyoruz.

Siyasal mücadelede kuraldır; bir politik başarı gerçek anlamını, kapsamını ve dolayısıyla değerini, ancak yeni çıkışlara dayanak olarak kullanabildiği ölçüde bulabilir. Bir çok çevre tarafından yinelenen "Zaferi yeni zaferlere taşıma" söylemi, devrimci hareketimizin bu kuraldan biraz olsun haberdar olduğunu göstermektedir. Fakat haftalar birbirini kovalıyor. Zindan direnişinin yarattığı olumlu politik hava gitgide dağılıyor. Düzen cephesi kendi yeni gündemleriyle

inisiyatifi ele alıyor. Oysa devrim cephesinde büyük bedellerle elde edilen politik avantajların nasıl değerlendirilebileceği üzerine halihazırda ne ciddi bir görüş, ne herhangi bir hazırlık ve ne de fiili bir girişim sözkonusudur. Ortada bir belirsizlik, bir rehavet, başarı sarhoşluğu ile içiçe bir şaşkınlık ve başarıyı bazı dar grupsal hesaplara tahvil etme üzerine insana ürküntü veren tuhaf tuhaf girişim ve davranışlar var yalnızca.

Aylardır sürdürülen devrimci güç ve eylem birliğini gerçekleştirme süreci, zindan direnişinin zaferini izleyen günlerde, bu direnişin birleştirici etkisinden alınan yeni bir güçle ve somut bir eylem planı çerçevesinde bir sonuca bağlanabilseydi ve bu kitlelere açıklanabilseydi eğer, bu bile başlı başına kitlelere moral ve motivasyon veren yeni bir güçlü çıkış olurdu. Oysa bu olanak bile değerlendirilemedi ve bu alandaki ayak sürüme ve belirsizlik bugün hala devam ediyor. Kürt devrimci hareketini temsil eden sütunlarda bizzat direnişin birleştirici etkisiyle "şahadetlerin birliği emrettiği", devrimci güç ve eylem birliğinin bir an önce gerçekleştirilmesi gerektiği üzerine yazı ve çağrıların çıktığı günlerde, Türkiye devrimci hareketi bu alandaki sorumlulukları konusunda açıkça ayak sürüyor. Zindan direnişi süresince içerde ve dışarda yaşananların devrimci tabanda önemli bir yakınlaşma ve kaynaşma sağladığını, bunun ise birliği yeni boyutlara çıkarmak ve kurumlaştırmak için son derece uygun bir ortam oluşturduğunu görmek gerekir. Oysa bazı çevreler, bu fırsat kaçırılırsa eğer, aynı hava ve isteğin yeniden yakalanabilmesi için zaman alacak yeni gayretler ve emekler gerekeceğini düşünme basiretini nedense gösterememektedirler.

Kitle hareketinde 1 Mayıs'ı izleyen durgunluk

Değerlendirmemizin önceki bölümlerinde zindan direnişi başarısının yolaçabileceği muhtemel bir baş dönmesinin en önemli sonuçlarından birinin devrimci hareketin kendi gerçeklerine gözlerini kapaması olabileceğini söylemiştik. Burada buna üzerinde fazla durulmayan ve büyük ihtimalle gözden kaçırılan bir başka olguyu eklemek istiyoruz. Bu, 1 Mayıs'ı izleyen dönemde kitle hareketinde yaşanan açık gerilemedir. Yeni yıla tempolu başlayan kitle hareketi 1 Mayıs'a kadar değişik kesimleri kapsayarak günden güne gelişti. Yüzbini aşkın bir kitlenin katıldığı 1 Mayıs gösterisi bu gelişmenin doruğu oldu. Fakat 1 Mayıs sonrasından beri kitle hareketinde belirgin bir gerileme yaşanmaktadır ve bu durum halen sürmektedir.

Yılın Şubat-Nisan döneminde önemli bir çıkış yaşayan öğrenci hareketindeki son durum yaz tatili nedeniyle anlaşılabilirdir. Fakat her yılın yaz döneminde büyük hareketlilikler yaşayan ve böylece ülke gündeminde önemli bir yer tutan kamu çalışanları hareketi bugün durgunluk içindedir. Geçen yıl 150 bin kişiyle iki günlüğüne Kızılay'a çıkabilen bu kesime bu yaz tam bir sessizlik egemendir. Nisan ayında peşpeşe eylemlerle hem geniş bir katılım ve hem de militan politik bir tutum sergileyen memur hareketindeki bu son durum, açıkça ciddi bir gerilemenin ifadesidir.

Bunda Refahyol hükümetinin geçmişe göre daha ileri bir maaş artışını sus payı olarak kullanmasının elbette yatıştırıcı bir etkisi vardır. Fakat asıl neden hiç de bu değildir. Memurların yıllardır yalnızca üç kuruşluk maaş artışı için değil fakat asıl olarak grevli-toplusözleşmeli sendika hakkı için mücadele edip eyleme geçtikleri unutulmamalıdır. Dolayısıyla bu yaz yaşanan durgunluğun gerisindeki neden hiç de yalnızca bu aldatıcı maaş artışı değildir. Asıl neden KESK'e egemen yönetim ve politikanın memur hareketini bugün getirip dayadığı çıkmazdır. Öte yandan, 8 Haziran oturma eylemine devletin yönelttiği vahşi saldırı reformist bürokratların memur hareketini yeni eylemli çıkışlara yöneltme cesaretini tümden kırmış gibi görünüyor. Faşist baskı ve terör uygulamalarına karşı belli bir hassasiyeti bilinen kamu çalışanlarının, kamuouyu bakımından ortamın en uygun olduğu bir evrede zindan direnişini destekleyici eylemlere yöneltilmemesi, demeç demokratlığından öteye geçilememesi de bunu gösteriyor.

İlk bakışta kendilerini "varoşlar"la

özdeşleştirenlere şaşırtıcı gelecektir ama durgunluğun bir başka alanı da yazık ki bizzat semtlerin kendisidir. Çeşitli emekçi semtleri bir dizi örgütün neredeyse tüm varlığı ile konumlandığı alanlardır. Zindan direnişinin toplum gündemine oturduğu en önemli günlerde tüm zorlamalara rağmen bir kaç yüz kişilik genç sempatizanın katılımını aşan herhangi bir eylemlilik yaşanmamıştır semtlerde. Geçen yıl büyük kentlerde onbinlerce kişinin katıldığı Sivas katliamını protesto gösterilerinin bu yıl yapılmaması da semtlerdeki bu durgunluğun bir başka göstergesidir.

Tutsak yakınlarının ve onlarla bütünleşen sınırlı bir devrimci demokrat kitlenin sık sık yinelenen eylemlilikleri dışında tutulursa, 1 Mayıs sonrasında belli eylemliliklerin yaşandığı tek alan herşeye rağmen işçi sınıfı olmuştur. Deri ve Belediye işçilerinin zindan direnişlerine yönelik politik çıkışları, özellikle İstanbul'da sendikalaşma için ve tensikatlara karşı neredeyse hergün yaşanan tekstil direnişleri ve nihayet Antep-Ünaldı işçilerinin tam bir ay süren geniş katılımlı kararlı direnişi bunun somut örnekleridir. Bu sonununcusu, Antep-Ünaldı dokuma işçilerinin sektörel yöresel grevi apayrı bir önem taşımaktadır. İşçi sınıfının bağrındaki muazzam enerjiye, bu sınıfın örgütlü ve birleşik mücadeleye özel yatkınlığına çarpıcı bir örnek oluşturan bu direnişin zindan direnişlerinin gölgesinde kalması ise tam bir talihsizlik olmuştur. Başka koşullarda bu direniş sınıf hareketinin öteki alanları üzerinde güçlü bir ajitasyon dayanağı olarak kullanılabilirdi.

İşçi sınıfı hareketi cephesinde yaşanan bu sınırlı örnekler bir yana bırakılırsa, 1 Mayıs'ı izleyen dönemde kitlelerin farklı kesimlerine egemen durgunluk açık bir olgudur.

Güçlü devrimci alternatif ihtiyacı

Fakat bu olgunun nedenleri doğru anlaşılmalıdır. Bu olgu ne hoşnutsuzluk ve mücadele isteğinde bir gerilemenin ifadesi, ne de 1 Mayıs ertesinde dozu iyice artırılan faşist devlet terörü karşısında düşülen yılgınlığın bir göstergesidir. Bu olgunun gerisindeki asıl neden, kitlelerin örgütsüzlüğü ve güven veren bir önderlikten yoksunluğudur, bunun beslediği güçsüzlük ruhhalidir. Tüm devrimci güçlerin kitlelerin karşısına birleşik bir kuvvet olarak çıkmasının, mümkün olan her yerde ve durumda birleşik bir mücadele ve önderlik alternatifi olarak hareket etmesinin güncel önemi ise tam da buradan kaynaklanmaktadır. Bugün devrimci örgütlerin herbiri kendince bir devrimci siyasal çalışma sürdürmekte, kitleleri ileri bir tutuma ve mücadeleye çekmeye çalışmaktır. Fakat tek tek devrimci örgütlerin bugünkü gerçekliği nedeniyle de bu çabalar son derece sınırlı kalmaktadır. Bu tür bir çaba bugün için kitleleri eyleme yöneltecek bir etki yaratamamakta, onlara yeterli güveni verememektedir. Bu durum reformizmin ve sendika bürokrasisinin dizginleyici ve pasifleştirici etkisiyle de birleşince ortaya bugünkü sonuç çıkmaktadır.

Faşizmin ve sermayenin saldırılarına karşı kitlelerin karşısına birleştirici bir devrimci kuvvet olarak çıkmak zorunluluğunun mantığı doğru anlaşılmalıdır. Burada sözkonusu olan hiç de şu veya bu siyasal akım tarafından savunulan bir politikanın öznel gerekleri değil, fakat devrim ile düzen cephesi arasındaki çatışmanın nesnel gerekleridir. Sözkonusu olan bu nesnel devrimci ihtiyaca yanıt verebilmektir.

Bugün tüm iç didişme ve dalaşmalarına rağmen, kurulu sermaye düzeninin genel çıkarlarının sözkonusu olduğu her durumda, karşı-devrim cephesi ortak bir politik tutumda birleşebilmektedir. İşçi sınıfına ve emekçilere yönelik sistematik saldırılardan Kürt sorununa, devrimci siyasal mücadeleyi ezmekten dış politikanın çeşitli sorunlarına kadar bu böyledir. 12 Eylül rejiminin başlangıçta zorla sağladığı bu politik davranış birliği, bugün MGK yönetimi altında süreklileşmiştir. Bu, yaşadığı tüm krize, içinde debelendiği tüm açmazlara rağmen düzen cephesinin en büyük avantajıdır. Devrimci kitle mücadelesinin bugünkü zayıflığı bu avantajın korunmasını ayrıca kolaylaştırmaktadır.

Bunun karşısında devrim cephesi ise yıllardır yalnızca aşırı bir güçsüzlüğü değil, aynı zamanda büyük bir parçalanmışlığı ve iç kopukluğu yaşıyor. Bu aynı kopukluk

Türkiye devrimci hareketi ile Kürt özgürlük hareketi arasında çok daha ileri boyutlardadır. Bu tür bir kopukluk ise, düzen cephesinin tersine, temel sorunlar ve görevler sözkonusu olduğunda devrim cephesinde taktik tutum ve eylem planında genel bir dağınıklığa neden olmaktadır. Sonuçta siyasal mücadele arenasında arayış içindeki kitlelere güçlü bir devrimci alternatif sunmak mümkün olamamaktadır.

Devrimci akımlar şunu anlamak zorundadırlar. Bugün elbetteki herbir devrimci hareket kendi bağımsız çalışmasını kendi sınırları içinde sürdürmek yeteneğine az-çok sahiptir. Fakat sorun bu değildir. Sorun arayış içindeki kitlelere bir an önce güçlü bir devrimci alternatif hissettirebilmektir. Arayış içinde olan ve mücadele isteği taşıyan kitleleri devrimci siyasal eyleme yöneltebilmek, bunun zeminini ve kanallarını yaratabilmektir. Bunu ise bugünkü koşullarda hiçbir devrimci akım kendi başına, kendi sınırlı güç ve olanaklarıyla başaramaz. Bu bugünün bir nesnel gerçeğidir. Farklı devrimci akımların çabalarının mücadele içinde kendiliğinden buluşmasını yeterli görmek ise güncel görevlerin yakıcılığını gözetmeyen bir dargörüşlülük örneği sayılabilir ancak.

Düzen ile yığınları karşı karşıya getirmek

Faşizmin ve sermayenin işçi sınıfını, emekçileri ve Kürt halkını hedef alan saldırılarına karşı bir taktik eylem platformu oluşturmak bugün devrimci hareketin önündeki en acil görev durumundadır. Bu eylem platformunun temel unsurları saptanırken dikkat edilmesi gereken en önemli husus, geniş emekçi yığınlar ile düzeni ve devleti karşı karşıya getirmeyi olanaklı kılacak bir taktik çizgi izleyebilmektir. Bu ise, sermayenin emekçi sınıf ve tabakalara yönelttiği siyasal ve iktisadi saldırıları göğüslemeyi hareket noktası olarak almak, yığınların bu çerçevede oluşan istemlerini ve sorunlarını güncel politik çalışmanın ve mücadelenin dayanakları olarak değerlendirebilmekle mümkündür.

Komünistler bir süre önce, devrimci siyasal mücadeleyi devrimcilerle devlet arasındaki bir hesaplaşma görüntüsünden çıkarmanın özel önemine işaret etmişlerdi. O zaman da ifade ettiğimiz gibi, geniş yığınları seyirci konumuna düşürmek amacıyla bu görüntüyü bizzat devlet çok özel bir çabayla yaratmaya ve korumaya çalışıyor. Daha da önemlisi, uzun yılları bulan bir aradan sonra devrimci örgütlerin nihayet kitleleri etkileme olanağı kazandığı şu sıra buna ayrı bir önem veriyor. Devrimci hareketin önünü daha işin başındayken kesmek istiyor. Zindan direnişi, özellikle ölümlerin yaşandığı son aşamasında yarattığı tüm olumlu etkiye rağmen, doğası gereği kendi yönünden bu tür bir algılamayı ayrıca kolaylaştırmıştır. Olay geniş yığınlara devrimciler ile devletin kendi aralarındaki bir çatışma olarak görünebilmiştir. Reformist sol akımların "emekçilerin gündemi" demagojisi ve saptırması da, aynı şekilde, kitlelerin bugünkü geri bilincinden de güç alınarak bunun üzerine oturtulmaktadır.

Devletin devrimciler üzerinde yoğunlaşan ve kitlelerin en ileri, devrimci akımlara en yakın kesimlerini de kapsayan terör ve imha saldırısı, bir yandan daha geniş kesimlere ulaşma olanaklarını yoketmeyi hedeflerken, öte yandan da geniş kitleleri mücadele ve çatışma onların dışındaymış yanılgısına sürüklemeyi amaçlıyor, Bu devletin şu dönem özellikle uyguladığı bir taktiktir. Buna karşı izlenmesi gereken devrimci taktiğe ilişkin olarak burada daha önce söylediklerimizi yinelemekle yetiniyoruz:

"Bu oyunu bozmanın yolu, yığınların sorunlarını ve istemlerini eksen alan bir politik çalışma ve mücadeleden kopmamaktır. Daha çok öncü kesimler üzerinde yoğunlaşan faşist devlet terörüne karşı mücadele ile geniş işçi-emekçi yığınlarına yönelen iktisadi ve sosyal saldırılara karşı mücadeleyi birleştirmek, ikisi arasındaki kopmaz bağın yığınlar tarafından anlaşılmasını kolaylaştırmaktır. Faşist teröre ve kirli savaşa karşı teşhir ve ajitasyonu, aynı güçle, özelleştirme saldırısına, tensikatlara, zamlara, sosyal haklara yönelik yeni saldırı hazırlıklarına, yığınların hak arama mücadelesinin önüne konulan yeni yasal engellere karşı teşhir ve ajitasyonla birleştirmektir." (*Ekim*, sayı:147, 15 Haziran '96 başyazı)

EKİM

EKİM Yurtdışı Örgütü Temsilciler Konferansı Tutanakları (Nisan 1996)

Yurtdışı çalışmasının esasları üzerine

EKİM Yurtdışı Örgütünün Temsilciler Konferansı bu yılın Nisan ayının ilk yarısında yapıldı. Konuşma ve tartışmaların tutanağı tutuldu. Teknik dikkatsizliklerin sonucu olarak bazı önemli konuşma ve tartışmaların kaydedilmemiş olması bütünlüğünü bir parça bozsa da, eldeki tutanaklar yurtdışı çalışmasının genel esasları ve politik-pratik sorunları konusunda hayli anlamlı bir malzeme sağlamaktadır. Ekim bu sayısından itibaren sayfalarının elverdiği sınırlar içerisinde bu tutanakların genel ideolojik kavrayışı ilgilendiren bazı önemli parçalarına yer verecektir. Bu metinler, popülizm ile sosyalizm, küçük-burjuva devrimciliği ile işçi sınıfı devrimciliği arasındaki ilkesel ve pratik ayrımların kendini yurtdışı çalışmasını ele alış üzerinden nasıl gösterdiğine ışık tutmaktadır. Bu açıdan yayınlayacağımız bölümlerin genel devrimci okur tarafından ilgiyle karşılanacağına inanıyoruz.

Bu sayıda, konferansa katılan MK temsilcisinin konferansın açılışında yaptığı ve sorunların tartışılmasına genel bir perspektif sağlamayı amaçlayan konuşmasının bir bölümünü yayınlıyoruz. Bu konuşmaya ek olarak da Ağustos 1990 tarihli MK toplantısının elle tutulmuş (dolayısıyla özet haldeki) tutanaklarından konuya ilişkin kısa bir bölüm sunuyoruz. Bu ek bölümdeki perspektif, MK temsilcisinin konuşmasının girişindeki bazı vurgulara tanıklık ettiği için dikkate değerdir. Yurtdışı Örgütümüz zindan direnişleri sürecinde belirgin bir canlılık ve politik etkinlik ortaya koymayı başardı. Yurtdışı Örgütü Temsilciler Konferansı tutanaklarının buradaki yayınının bu canlılığa ve etkinlinliğe yeni bir soluk kazandıracağı inancındayız.

Yurtdışı çalışmasının esasları konusu bizim için yeni değildir. Bir siyasal hareket olarak ortaya çıkmamızın ardından yurtdışında belli bir taraftar desteği bulmuştuk. Doğal olarak bu taraftarlarımızı daha en baştan belli bir çalışmaya yöneltmek durumunda kaldık. Genel planda popülizmi, küçük-burjuva sosyalizmini sorgulayan bir hareket olarak, bu geleneksel anlayışın yurtdışı çalışmasında kendini geçmişten o güne nasıl ürettiğini, bu çalışmaya yönelttiğimiz ilk insanlarla daha başından tartışmak durumunda kaldık. Bunu o zaman ulusal dargörüşlülük ve içe kapanıklık olarak nitelemiştik. Toplumsal sorunlara, genel olarak devrim ve sosyalizm sorunlarına küçük-burjuva bakışaçısıyla bakanlar, aynı bakışaçısını yurtdışında küçük-burjuva milliyetçi dar görüşlülüğü ve içe kapanıklığı olarak sergilediler, demiştik. Bu çerçevede somut bir eleştiri yapmıştık ve buradan giderek de proletaryanın devrimci bakışaçısıyla bu kendine özgü sahada siyasal çalışmanın nasıl ele alınması gerektiğini ortaya koymuştuk. Yurtdışı çalışmasının anlamı nedir? Çerçevesi nedir? Genel ilke ve kuralları nedir? Tüm bunlara daha işin başında belli açıklıklar getirmiştik. Ama bunlar o günkü örgütsel oluşumlar içinde gerçekleşen tartışmalardı. Bugün bizim elimizde bu tartışmaların herhangi bir kaydı yoktur.

Başlangıçtaki bu çabamıza şundan dolayı işaret ediyorum. Daha en başından itibaren bu konuda belli bir perspektife sahip olduğumuz halde ve bugün aradan uzun yıllar geçmiş olmasına rağmen, hala da geleneksel örgütlerden farklı bir bakışaçısını pratikte gerçekleştiremediğimizi görüyoruz. Kuşkusuz yurtdışı örgütümüz de siyasal mücadelenin bir dizi meselesine geleneksel hareketlerden farklı yaklaşmasını başarabiliyor. "Yeni kültür, yeni gelenek", bu alanda da yankısını buluyor. Bu çerçevede elbetteki önemli bir farklılığımız var. Fakat benim kastettiğim farklılık bu değil. Yurtdışı denilen sahada siyasal çalışmaya bakışta ortaya konulması gereken farklılıklar sözkonusu olduğunda, maalesef bu konuda yeterli bir farklılık sergilemeyi başaramadık. Bugün gelinen yerde EKİM Yurtdışı Örgütünün de esasen "içe kapanık" örgütlerden biri olduğunu kabul etmek gerekir.

Bunu güncel durum üzerinden örnekleyebilirim. Bugün Avrupa'da burjuvazi sosyal haklara yönelik yoğun bir saldırıya

geçmiştir. Geçmişte neo-faşist harekette bir gelişme sözkonusuydu, fakat bugün bizzat Alman devleti yabancı düşmanlığını örgütlüyor. Bunlar yalnızca ilk akla gelen politik örneklerdir. Ama bizim yurtdışı örgütümüz bunlara karşı bugün sözüedilebilir bir politik tutum ve faaliyet ortaya koyabilmiş değildir. Bu konuda ne açık bir politikası, ne de bu politikanın yol gösterdiği sözü edilebilir bir pratik faaliyeti vardır. Oysa, bizim başlangıçta küçük-burjuva içe kapanma olarak eleştirdiğimiz anlayış ve pratik davranış tarzı tam da budur. Türkiyeli örgütler geçmişten o güne yalnızca Türkiye'deki toplumsal-siyasal gelişmelerle ilgileniyorlardı ve biz de eleştirilerimizi bu kritik noktadan yöneltiyorduk. Oysa bu alanda hala anlamlı bir farklı tutum ortaya koyabilmiş değiliz.

Dolayısıyla bu sorunu bu toplantıda çok ayrıntılı tartışmamız gerekiyor. Yoldaşlarımız kendileri için teorik olarak açık olup da pratik çözümü konusunda yeterince açık görülmeyen sorunları burada mutlaka bütün açıklığıyla ortaya koyabilmelidirler. Bunları enine boyuna tartışmalı ve yurtdışında farklı bir örgütsel siyasal çalışmaya geçmeyi başarabilemeliyiz. Bizim yurtdışında daha ciddi, belli davranışlarda kendi içinde daha tutarlı bir örgüt olmamız kendi başına temel bir farklılık oluşturamaz. Asıl farklılık siyasal mücadelenin, siyasal faaliyetin örgütleniş tarzında kendisini gösterebilmelidir. Biz bu noktada belirgin bir farklılık sergileyemediğimiz gibi, yer yer bazı bakımlardan geçmiş örgütlerin gerisine bile düşebiliyoruz. Bu gerçeği açıkyüreklilikle görebilmek, dolayısıyla bu zaafiyetin gerisindeki ideolojik bakışaçısını sorgulayabilmek gerekiyor. Bunun yalnızca ideolojik bakış açısından kaynaklandığını düşünmüyorum. Ama her zaafın temelinde aynı zamanda bir ideolojik bakışaçısı sorunu vardır. Bizim gündemimiz de ideolojik bakışaçısı oluşturmak olduğuna göre, bugüne kadarki pratiğimizi bu açıdan da sorgulamak durumundayız.

Türkiyeli devrimcilerin yurtdışı çalışması gerçekten kendine özgü bir karakter taşımaktadır. Ortada oldukça karmaşık bir sorun vardır. Bu karmaşıklığı birazdan anlatmaya çalışacağım. Ama sorunun karmaşıklığı ne olursa olsun, biz öncelikle şunu tesbit etmek zorundayız. Bu sorun öncelikle bir ideolojik bakışaçısı sorunudur. Bu ne demektir? Bu, her sınıfın bu soruna da kendi bakışaçısıyla yaklaşacağı anlamına gelir. Aslında ön sohbetlerde de geçti; Türkiye de ne kadar sınıf ve dolayısıyla onların ne kadar siyasal temsilcisi varsa, bunların tümünün yurtdışına da yansıyan bir siyasal çalışması vardır. Türkiye toplumundaki tüm siyasal akımların yurtdışında birer izdüşümü vardır. Ve bunların her biri bu çalışmaya kendi ideolojik bakışaçılarıyla yaklaşıyorlar. Bu ideolojik bakışaçısını belirleyen ise, son tahlilde sınıf karakterleri, temsil ettikleri sınıfın bakışaçısı ve çıkarlarıdır. Biz modern toplumdaki en devrimci sınıfı, işçi sınıfını, onun devrimci ideolojisini ve çıkarlarını temsil etme iddiasında olduğumuza göre, öncelikle soruyu, yurtdışı çalışması bu sınıfın devrimci konumundan, ideolojik bakışaçısından nasıl ele alınmalıdır? diye sormak durumundayız. Sorun öncelikle bir ideolojik bakışaçısı sorunudur. Sorunun karmaşıklığını bu ideolojik bakışaçısı çerçevesinde çözümlemeye çalışırsanız, gündemdeki sorunun yanıtını da somut olarak ortaya çıkarmış olursunuz.

Şimdi karmaşıklık nedir? Bir kere dünya kapitalizmi bugün hayli gelişmiş üretici güçlere sahiptir. Bugün siyasal sınırlar korunuyor, uluslar birbirinden ulusal çitlerle, ulusal duygularla, milliyetçi önyargılarla ve ideolojilerle ayrı tutulmaya çalışıyor olsa da, üretici güçlerin gelişmesi öyle bir düzeye ulaşmıştır ki, toplumların yaşamı tarihte örneği görülmemiş düzeyde organik olarak içiçe geçmiştir.

19. yüzyılda dünya pazarı vardır. Dünyanın o zamanki en gelişmiş ülkelerinde, daha çok da "dünyanın atölyesi" durumundaki İngiltere'de üretilen mallar dünyanın dört bir tarafına dağılıyordu. Dünyanın dört bir yanından da İngiltere'ye ve o günün az-çok gelişmiş diğer kapitalist ülkelerine hammadde akıyordu. Kapitalizm henüz dünya pazarı aşamasındaydı. 20. yüzyılda, dünya pazarı aşamasından dünya ekonomisi aşamasına geçildi. Mali sermaye oluştu ve artık yalnızca mallar değil bizzat sermaye ihracı dünya çapında egemen olmaya başladı. Sermaye nerede kâr varsa, nerede pazar imkanı varsa, nerede hammadde varsa, oraya yöneldi. Sermayenin uluslararasılaşması üzerinden bir dünya ekonomisi olgusu ortaya çıktı. Bugün hala bu aynı aşamadayız, ama bu

sürecin daha ileri bir evresindeyiz. Artık uluslararasılaşan yalnızca sermaye değildir, bugün bizzat üretim sürecinin kendisi uluslararasılaşmıştır. Üretici güçlerdeki gelişme, ulaşım ve iletişim olanaklarının dünyayı görülmemiş ölçüde küçültmesi bu sonucu yaratmıştır. Muhakkak ki tanık olmuşsunuzdur, herhangi bir sanayi ürününün hangi parçasının hangi ülkede üretildiği üzerine tartışmalar oluyor. Bir radyonun, bir ses kayıt cihazının ya da bir otomobilin her bir parçası değişik ülkelerde üretiliyor, sonuçta bir yerlerde monte ediliyor. Bu, üretim süreçlerinin (yani belli bir malı üretim sürecinin, onun değişik parçalarının üretilmesi sürecinin) uluslararasılaşması anlamına geliyor. Üretimin uluslararasılaşması yalnızca aynı otomobil firmasının dünyanın on ayrı yerine aynı işi yapan fabrikalar kurması değildir. Yanısıra da tek bir otomobilin üretilmesi için dünyanın belki 50 ayrı ülkesindeki/bölgesindeki fabrikaları kullanabilmesidir. Her bir parça ayrı bir yerde üretiliyor ve araba sizin önünüze geldiği zaman siz buna Alman arabası diyorsanız, gerçekte bu, sadece üreten firmanın Alman tekeli olmasından ileri geliyordur. Yoksa malın kendisi büyük bir bölümüyle Almanya'da üretilmiş değildir.

Bu kısa ön açıklamaları iktisadi gelişme gerçekliği üzerinden bugün dünyanın ne kadar küçüldüğünü örneklemek için yaptım. Ama yalnızca ekonomi değil, bu temel üzerinde sosyal yaşam, siyaset, kültür ve hatta gitgide idari yönetimin kendisi de bugüne dek görülmemiş boyutlarda uluslararasılaşıyor. Kapitalizmin gelişmişlik düzeyi böyle bir maddi temel yaratmış bulunuyor. Şu farkla ki, kapitalist üretim ilişkileri egemen olduğu sürece, üretici güçlerin yarattığı bu uluslararasılaşma süreci büyük çarpıklıklar ve çelişkiler içinde işliyor, bu zemin üzerinde korkunç eşitsizlikler yaşanıyor. Sınıfsal eşitsizlikler, ülkeler arası eşitsizlikler, uluslararası eşitsizlikler, bölgeler arası eşitsizliklerdir bunlar. Bu kapitalizmin doğasında vardır. Üretici güçlerin ilerici bir tarzda yarattığı bu sonuçları, kapitalist mülkiyet temeli ve emperyalist egemenlik ilişkileri, dünya çapındaki kapitalist sermaye egemenliği insanlığa karşıt hale getiriyor. En büyük eşitsizliklerin, baskının, sömürünün, emperyalist egemenliğin, zayıf ülke vu uluslara kölece boyun eğdirmenin maddi dayanağı haline getiriyor.

İşte proleter devrim ve sosyalizm mücadelesi, tam da, dünya ölçeğindeki köleleştirici emperyalist egemenliğe son vermek, zenginlikler ve üretim araçları üzerindeki bu kapitalist sermaye tekelini kırmak, parçalamak ve dolayısıyla her türlü eşitsizliğin zemini olan bu maddi temeli, bu kendisine özgü üretim ilişkisini ortadan kaldırmaktır. Üretici güçlerin yaşadığı o dev gelişmeyi tüm insanlığın hizmetine sunmaktır. Sınıflar üzerindeki sömürüyü kaldırmak, bölgeler arasındaki eşitsizliği kaldırmak, uluslararası eşitsizliği kaldırmak, dahası, bunları bütün insanlığı kaynaştıracak doğrultuda kullanmaktır. Enternasyonalist bakışaçısıyla sosyalizmin nihai amacı budur. Kuşkusuz bu amaca tek tek ülkelerden giderek varılacaktır. Ama tek tek ülkelerdeki mücadeleler, tek tek ülkelerde başarıya ulaşmış devrim mücadeleleri, tek tek ülkelerde başlamış sosyalist inşa süreçleri bu gelişmeyi dünya genelinde evrenselleştiremediği sürece de, kapitalizmin yarattığı bu eşitsizlikler ortadan kaldırılamaz. Dolayısıyla üretici güçlerin insanoğlu için yarattığı imkanlar da kullanılamaz. Bunu tek bir ülke içine sığdırmak da mümkün değildir zaten. Çünkü biz üretici güçler bugün dev boyutlara ulaşmıştır derken, bunu dünya çapında düşünüyoruz. Gerçekten de bugün dünyada, gerek zenginlikler, gerek sanayinin gelişme düzeyi, gerek teknoloji, gerek bilim, gerekse de iletişim öylesine dev boyutlara ulaşmıştır ki, tüm bunlar bütün insan neslini en ileri düzeyde beslemeye, en iyi durumda yaşatmaya ve en zengin kültürel değerlerle doyurmaya yeter. Fakat kapitalizm bugün bunu başka türlü kullanıyor.

Buradan sözü konumuza getiriyorum. Kapitalizmin uluslararasılaşması, korkunç boyutlarda bir iş gücü göçünü de beraberinde getiriyor. Şimdi '60'lı yıllarda bir göç olayı vardır. Bu tümüyle farklıdır. '39-45 dönemi arasındaki emperyalist paylaşım savaşı, üretici güçlerde ve üretici güçlerin en önemli öğesi olan insan gücünde büyük bir yıkım yarattı. Örneğin Almanya'nın, genel olarak yaşadığı insan kayıplarının dışında, erkek nüfusu korkunç derecede azaldı. Oysa kapitalizm savaş sonrası dönemde belli bir noktadan sonra hızlı bir gelişme yaşamaya başladı. 1950'lerin başı

ile 1970'lerin başı, kapitalizmi dünya çapında büyük bir gelişme yaşadığı dönemdir. Hem genişleme, hem de derinleşme yaşadığı bir dönemdir. Bu gelişmenin temposu arttığı ölçüde, özellikle savaşta fazla tahrip olmuş bazı kapitalist ülkeler başta olmak üzere Avrupa'nın bir çok ülkesinde işgücü sıkıntısı çekildi. Bu sıkıntı Türkiye'den, Yunanistan'dan, Yugoslavya'dan, Portekiz'den, İspanya'dan Avrupa'ya büyük bir insan göçü, işgücü göçü yarattı.

Bu yaklaşık olarak '60'lı yılların başlarında yaşandı. Şimdi'90'ların ortalarındayız. O zaman göç eden genç işçi ve emekçiler, demek oluyor ki, ömürlerinin asıl bölümünü burada geçirmek durumunda kaldılar. Kendi ülkelerinde işsizdiler, ya da sahip oldukları iş kendi geçimlerine yetmiyordu. İş bulabildikleri dünyanın metropollerine göçtüler. Nasıl ki bir ülkenin kendi içindeki geri bir bölgeden o ülkenin gelişmiş sanayi kentlerine, yani ülke içi metropollere akış oluyorduysa, aynı şekilde, o yıllarda, özellikle de bu gelişmiş metropol ülkelerdeki işgücü açığından dolayı, bu ülkelere büyük insan göçleri yaşandı. Avrupa'da Türkiyeli bir nüfus oluştu. Bu işgücü açığı belli bir noktada karşılandı, dahası bu ülkelerin kendilerin de işsizlik başgöstermeye başladı. Dolayısıyla işçi alımları çok erken bir tarihte durdu. Ama buna rağmen de insanlar imkan buldukça Avrupa'ya akmaya çalıştılar. Avrupa'da çalışarak nispi bir refaha ulaşan kendi köylülerini, kasabalılarını gördüler. Bu maddi etken akış eğilimini ayrıca kışkırttı. Akan nüfus sürekli büyümekle kalmadı, bir kaç on yıl burada kalan bu nüfus kendi kendini üreterek de büyüdü. Birinci kuşak, ikinci kuşak, üçüncü kuşak denilen bir nüfus büyümesi yaşandı.

Ayrıca sözkonusu olan Türkiye olduğunda, önce 12 Eylül karşı-devrimi, ardından da Kürdistan'daki kirli savaş buraya ek insan yığınlarının akmasına yolaçtı. Bugün gelinen yerde nüfusu üçbuçuk-dört milyona ulaşan bir insan kitlesi buraya birikmiş durumda. Bu hala da sürüyor aslında. Çok özel tedbirler olmasa daha da yoğun bir akış olacak. Kapitalist ülkeler serbest ticaret, serbest dolaşım derler, emperyalist metropollerden bağımlı geri ülkelere akacak metalara ve sermayeye her türlü serbestliği sağlarlar. Ama sıra bir ekonomik kategori olan işgücüne geldiğinde de her türlü duvarı örerler. O duvarlar olmasa buralara çok daha büyük bir işgücü akını olur. Bu son derece doğal bir eğilimdir. Bu eğilimin doğallığı, bunun aynı zamanda üretici güçlerin evrenselleşmesi olayından beslendiğini gösteriyor. Burjuvazi sürekli olarak ve çok özel bir tarzda ideolojik ve kültürel motifleri kullanarak insanları milliyetçilikle zehirlemeye çalışıyor. Ama buna rağmen emekçiler nerede karınları doyuyorsa oraya gidiyorlar. Doydukları yeri vatan kabul ediyorlar. Ama ne oluyor? Geliyorlar, burada iş buluyorlar ve yaşamlarını burada sürdürüyorlar. Ama burjuvazi burada da onların yakalarını bırakmıyor. Arkalarından geliyor. İdeolojik, kültürel zehiriyle onları burada da zehirlemeye devam ediyor. Kendi ülkelerinde iş bile veremediği, bundan dolayı başka ülkelere göç etmek zorunda bıraktığı emekçileri burada da yeniden milliyetçiliğin dar düşünüş ve yaşam alanına hapsetmeye çalışıyor. İnsanlar başka uluslardan işçilerle, kendi sınıf kardeşleriyle birarada yaşadıkları halde onlara bir yakınlık duymuyorlar da, kopup geldikleri topraklara, hiç bir somut içeriği olmayan, tümüyle soyut bir duygu olarak, bir ideoloji, bir kültür olarak yaşatılmaya çalışılan alanlara ilgi duyuyorlar. Burjuva ideolojisi sürekli olarak onları buna yöneltiyor. Yüzyılların duyguları da bunu kolayca besliyor. Köklerini yüzyıllardan, hatta bin yıllardan alan ulusal düşünce ve duygulardır bunlar.

Biz kapitalizmin insanlara kendi toprağında iş veremeyerek onları başka diyarlara göçmek zorunda bırakmasını düzenin tutarsızlığına iyi bir gösterge sayarak teşhir eden bir tutum izlesek bile, bu insan akışına karşı herhangi bir tavrımız olamaz. Bu akış tarihsel ve siyasal olarak ilerici sonuçlar yaratmaya müsait bir akıştır. Ama burjuvazi her türlü ideolojik, kültürel ve politik imkanını kullanarak bu ilerici sonuçların ortaya çıkmasını engelliyor. Değişik ülkelerin işçileri arasındaki bu doğal içiçe geçiş, ezilen sınıfların dünya çapında yakınlaşması, birbirlerini tanıması, ortak duygu ve düşüncelerin gelişmesi, giderek ortak tepkilerin örgütlenebilmesi için son derece uygun maddi bir zemindir. Ama dünya komünist ve devrimci hareketi bugün en zayıf dönemindedir. Dünya gericiliği ise en iyi imkanlara sahip olduğu bir dönemdedir. Dolayısıyla, bu ilerici değişmenin sonuçlarının kendiliğinden ortaya çıkmasını gerici çabalarla

bloke ediyor. İktisadi planda ilerici nitelikte gerçekleşen bir olayın kendisini, siyasal-ideolojik planda gericiliğin dayanağı haline getirmeye çalışabiliyor. Türk ve Kürt işçiler Almanya'dan uzak bir coğrafyada yaşıyorken, Alman işçilerini hiç tanımıyorken, onlar arasında belli çitler, kültürel ve duygusal yabancılıklar, hatta tarihten gelen belli düşmalıkların olması anlaşılırdır. Ama insanlar burada aynı toplum yaşamı, aynı fabrika, aynı üretim süreci içerisinde biraraya geliyorlar. Birlikte çalışıyorlar, birlikte üretiyorlar. Bu doğal bir kaynaşma zemini olması gerekirken, işçiler arasına katı çitler örülüyor. Birbirlerine bu kadar yakın olan insanlar arasına düşmanlık tohumları ekilmeye çalışılıyor. Aynı tezgah başındaki insanların duyguda ve düşüncede birbirinden uzak durması, birbirinden uzaklaşması, Türkiyeli ve Almanyalı kimliği ile birbirine karşı katılaşması, en büyük gericiliktir. Uzakken bunun doğal bir zemini, bir mantığı var. Ama içiçe geçmiş bu insanların birbirlerine düşmanlaştırılamasa bile en azından birbirlerine yabancılaştırılması toplumsal gelişmenin ve yaşamın doğasına aykırıdır. Bu anormal bir durumdur. Bunun nedeni burjuva gericiliğidir. Burjuvazinin bütün politikaları buna yöneliktir. Yalnızca Alman burjuvazisinin değil, Türk burjuvazisinin politikaları da buna yöneliktir. Bu iki burjuvazi bu konuda işbirliği içinde hareket ediyor. Türk gericiliği artık gelinen yerde siyasal yaşamda da farklılık yaratmaya çalışıyor. "Türk Partisi" kurduruyor örneğin. Türk'ün Türk, Alman'ın da Alman partisi olur, demeye getiriyor. 20. yüzyılın kendi tarihi içerisinde yeşeren maddi gelişmeden, bu maddi gelişmenin sunduğu ilerici potansiyel imkanlardan söz etmiştim. Ama burjuvazi bütün imkanlara sahip bir egemen sınıf olarak bugün bu ilerici potansiyelin açığa çıkışını engellediği gibi, üstelik bunu gerici bir silaha dönüştürmeye de çalışıyor.

Peki, bu nesnel zemin üzerinde bizim politikamız ne olacaktır?

Bir kere biz "Avrupa'daki Türkiyeli işçiler" tanımlaması yapamayız. Avrupa'da "Türkiye'li işçiler" değil, Avrupa'da Türk ve Kürt kökenli işçiler vardır. Çünkü onlar artık Avrupa işçi sınıfının bir parçasıdırlar. İşçi sınıfının mensubu olmak nedir? Belli bir üretim süreci içerisinde işgücünü ücret karşılığında sermaye sahibi belli bir kapitaliste satmaktır. Bu satış süreci nerede gerçekleşiyor? Alman kapitalist ekonomisi bünyesinde. Ücretli işçi kimin ücretli işçisi? Almanya egemen sermayesinin. Kiminle birlikte çalışıyor Türkiye'den gelmiş Türk ve Kürt kökenli işçiler? Alman, Portekiz, İspanyol, Yugoslav, İtalyan çeşitli milliyetlerden öteki sınıf kardeşleriyle birlikte. Onlar Almanya'da ve örneğin Ford fabrikasında çalıştıkları için işçidirler. Dikkat edin, onlar Türkiye'ye gittikleri zaman işçi olmaktan çıkıyorlar. Türkiye koşullarında birer mülk sahibi küçük-burjuvaya dönüşüyorlar. Dolayısıyla onlar Türkiye işçi sınıfının bir parçası değil, Alman işçi sınıfının bir parçasıdırlar.

Ama bu işçiler Türkiye'den geliyorlar. Türkiye'de kardeşleri, çocukları, akrabaları var. Türkiye ile dil ve kültür bağları var. Orada oluşmuş ve kolay kolay yok olmayacak duygu bağları var. Tüm bunlardan dolayı o toplumdan ve o toplumun sorunlarından da kopamıyorlar. Bir toplumun sorunlarından kopamamak, o toplumun politik yaşamından da kopamamak anlamına gelir. Çünkü politika, sorunlar temeli üzerinde oluşur. Karmaşıklığı yaratan herşeyden önce budur. Hem üretim süreci içindeki yeri ile Avrupa işçi sınfının bir parçasıdır. Ama aynı zamanda, maddi ve manevi açıdan, dolayısıyla siyasal ve kültürel açıdan, bir başka toplumun, göçüp geldiği ülkenin, Türkiye'nin bir parçasıdır. Bu bir gerçekliktir ve nesnel olarak böyle yaşanıyor. Bu senin iraden dışında bir gerçekliktir. Zira toplum gerçekleri yalnızca maddi gerçekliklerden oluşmuyor. Yanlızca üretim sürecinin dar alanında oluşmuyor. Buradaki üçbuçuk-dört milyonluk insan kitlesi kopup geldiği topluma karşı da duyarlılığını sürdürüyor. O toplumdaki gelişmelerden etkileniyor ve onlar karşısında taraf oluyor.

Biz marksistler olarak toplumsal gelişme ve yaşamın etkisiyle kendiliğinden yaşanan bir asimilasyonu tarihsel olarak ilerici görüyoruz. Yani Türkiyeliler burada yaşıyor, burada çalışıyor, çocuklarını burada büyütüyor, hatta burada ölüyorlar. Mümkün olsa da doğal bir biçimde asimile olabilseler. Ama biz biliyoruz ki asimilasyon ancak çok uzun tarihsel süreçler içerisinde gerçekleşir. Kaldı ki biz baskı ve zora dayalı bir asimilasyona tamamen karşıyız. Bunu gerici kabul ediyor ve buna karşı mücadele ediyoruz. Benim sözünü ettiğim doğal özümlenmedir. Yani bir başka toplum,

bir başka kültür içerisinde, doğal bir biçimde kopup geldiği toplumdan edindiği bir takım özelliklerini kaybetmesini ve bugün yaşamakta olduğu toplumun kendisinden bir şeyler alarak kimliğinin, ruhunun, duygularının, dilinin, dünyasının, geleceğinin bu yeni ortamda şekillenmesini kastediyorum.

Tarihsel ölçülerle son derece sınırlı olan otuz yıllık kısa süreçlerde böyle gelişmeler elbette yaşanamaz. Kaldı ki burjuvazi, iktisadi ilişkilerin zeminini hazırladığı bir sürecin önünü politik, kültürel, siyasal bir dizi yolla kesiyor. Alman devleti yabancı işçileri ülkesinde normal bir sınıf bireyi gibi çalıştırıyor. Ama vatandaşlık hakkını vermiyor. Bilinçli olarak buradaki siyasal yaşamın dışında tutuyor. Bu Türk devletinin de fazlasıyla işine geliyor. Çünkü Türk gericiliği de burada çalışan emekçi kitle üzerinde kendi ideolojik-kültürel denetimini devam ettirmek istiyor. Alman burjuvazisinin yarattığı çitler bu noktada onun isteğine de denk düşüyor. İktisadi yaşamın birleştirdiği bir sınıfı egemen sınıflar çok değişik mekanizmalarla bölmeyi başarabiliyorlar. Oysa iktisadi yaşam onları birleştirdiğine göre, bu maddi zeminin giderek onları siyasal, kültürel vb. her açıdan bir sınıf olarak kaynaştırabilmesi lazım. Ama burjuvazi elindeki bütün imkanları kullanarak, ideolojik-politik üstyapıyı kullanarak, bu sürecin sonuçlarına varmasını engellemeye çalışıyor.

Gerçeklik halihazırda budur. İktisadi açıdan bakıldığında buradaki işçi sınıfının bir parçası olan, ama aynı zamanda kopup geldiği toplumla da bağlarını sürdüren bir insan kitlesidir sözkonusu olan. Ülkesiyle olan ilişkisi sürdüğü sürece, bu bağ, siyasal, kültürel, duygusal bir bağ olmaktan çıkıp aynı zamanda iktisadi bir bağa da dönüşüyor. İki toplum arasındaki gelişmişlik düzeyi açıktır. Bu işçiler Almanya'da en kötü ve en geri koşullarda çalıştıkları ve yaşadıkları halde, Türkiye'deki işçiler karşısında kendilerini ayrıcalıklı görebiliyorlar. Çünkü Avrupa'da fert başına ulusal geliri 20-30 bin doları buluyor. Türkiye'de ise 2000-2500 doları zar zor buluyor. Arada neredeyse on misli bir fark vardır. Burada en kötü yaşayan işçi bile Türkiye'deki işçi karşısında son derece ayrıcalıklı olabiliyor. Bu insanlar Türkiye'ye götürüp yatırım yapabilmek için para biriktiriyorlar. Burjuvazi bunu bilinçli bir biçimde körüklüyor. Para biriktirebilmek için de, yaşamlarından kısıyorlar, en kötü şeyleri yiyor, en kötü şeyleri giyiniyor ve en kötü evlerde yaşıyorlar. Türkiye'ye gittikten sonra ise önemli bir bölümü maddi imkanları zaman içerisinde kaybediyor. Çoğu küçük-burjuvazinin bir parçasına dönüşüyor. İktisadi ilişkiler içerisindeki yerleri bakımından söylüyorum.

Bu koşullarda bizim politikamız ne olacaktır? Sözkonusu olan Avrupa toplumlarında yaşayan bir insan kitlesidir. Avrupa burjuvazileri tarafından sömürülüyorlar. Avrupa devletlerinin baskılarını, kısıtlamalarını yaşıyorlar. Onun ideolojik ve kültürel aşağılamalarıyla yüzyüze kalıyorlar. Bizzat sistemin örgütlediği ve yönlendirdiği yabancı düşmanlığını/ırkçılığı kastediyorum.

Biz öncelikle bu kitlenin nesnel olarak buradaki işçi sınıfının bir parçası olduğu gerçeğini gözetmeli, buna göre bir politik tutum izlemeliyiz. Buradaki işçi sınıfının güncel ve temel sorunları neyse, bu kitlenin sorunlarına öncelikle bu sınıf konumları üzerinde yaklaşmalıyız. Bu birincisi. İkincisi; bu aynı işçi kitlesi buradaki işçi sınıfının bir parçası olmakla birlikte, göçmen işçi topluluğu olduğu için de çeşitli siyasal ve hukuksal kısıtlamalarla yüzyüzedir. Yanısıra ideolojik, politik ve kültürel baskılar altındadır. Yani buradaki işçi sınıfının en geri ve en kötü koşullarda yaşayan, sayısız yasal ve fiili kısıtlıklar içinde bulunan kesimidir. Avrupa'daki Türk ve Kürt işçileri Amerika'daki zenciler gibidirler. Alman işçi sınıfının yararlandığı bir takım haklardan yararlanamıyorlar. İktisadi bakımdan daha geri koşullardadırlar. En kötü işlerde ve en düşük ücretlerle çalıştırılıyorlar. Artı politik kısıtlama altındalar, çünkü politik haklardan yoksundurlar. Artı kültürel kısıtlamalar altında olmakla kalmıyorlar, ideolojik ve kültürel bakımdan baskı görüyor, horlanıyorlar. Dahası, zaman zaman yabancı düşmanı kampanyaların hedefi haline getiriliyorlar. Göçmen işçi kitlesinin tüm bunlardan kaynaklanan ek sorunları vardır.

Ve üçüncü bir temel gerçeklik daha var. Bu kitle, aynı zamanda Türkiye ile olan bağlarından dolayı çeşitli sorunları yaşıyor ve çeşitli sorunlara ilgi duyuyor.

Bu göçmen işçi olgusunu bu üç temel gerçeklik üzerinden ele almaya çalıştım. Çünkü

gerçekliğin kendisi doğru anlaşılırsa, bu gerçekliğe karşı ideolojik ve politik yaklaşım ne olmalıdır sorusu da çok daha kolay ve doğru bir biçimde yanıtlanır. Öncelikle olgunun kendisini doğru tanımlayabilmek gerekiyor. Maddi olarak bu toplumda yaşayan, aslında kendiliğinden bir biçimde bu toplumla kaynaşan, fakat maddi, siyasal ve ideolojik olarak bu toplum içerisinde belli kısıtlılıklar yaşayan bir insan kitlesi... Aynı şekilde kopup geldikleri toplumla ilişkilerini sürdüren bir insan kitlesi...

Eğer 1930'larda olduğu gibi Komintern türünden bir dünya komünist partisi, yani dünya işçilerinin tek örgütü olsaydı, eğer güçlü ve birbirleriyle kardeşlik ilişkileri içerisinde olan gerçek sınıf partileri olsaydı, dolayısıyla Türkiyeli bir parti olarak bizim burada çalışma yapmamıza gerek kalmayacak olsaydı bile, bu toplumlardaki partiler üzerinde durduğum üç boyutlu gerçekliği hesaba katmak zorundaydılar. Bu partiler göçmen işçilere yönelik özel bir politika saptamak, bu politikayı saptarken de tanımladığımız gerçekliği hesaba katmak zorundaydılar.

Örneğin MLPD; *"siz buradaki işçi sınıfın bir parçasısınız, gelin bizimle çalışın"*, diyor. Şimdi MLPD'nin böyle söylemesi kendi başına bir şey ifade etmiyor. O bu konuda gerçeğin yalnızca bir yanını, bir boyutunu görüyor. Gerçeğin bir yanından hareketle politika yaparsanız, bu politikada başarı sağlayamazsınız. Eğer sen bir Alman partisi olarak Türkiyeli işçilerin Türkiyeli olmaktan, yani yabancı göçmen işçi olmaktan kaynaklanan sorunlarına özel bir hassasiyet göstermezsen, sonuçta bu işçiyi etkileme olanağını da bir türlü bulamazsın. Onun Türkiyeli olmaktan kaynaklanan sorunları burjuva ya da küçük-burjuva siyasal akımlar için bir istismar alanına dönüşür. Bu durumda sen ortaya çıkan sonuçlara şaşırır kalırsın. Bu sınıf, Alman işçi sınıfının mensubu olduğu halde neden Türkiye'li burjuva siyasal akımların kuyruğunda gidiyor diye düşünür dursun. Aslında ortaya çıkan duruma şaşırmamalısın, çünkü senin politikan eksik, tek boyutlu bir politikadır. Çünkü bu politika maddi gerçekliği yalnızca bir yanından görüyor ve yalnızca o yanını hesaba katıyor.

Doğru bir tutum izleyebilmek ve sonuçta bir başarı şansı yakalayabilmek için, bu kesime yönelik politika aynı zamanda bunların göçmen işçiler olarak yaşadığı sorunları hesaba katan boyutlar içermelidir. Bu politika aynı zamanda göçmen işçi topluluğunun kendi ülkelerine yakın bir ilgi gösterdiğini hesaba katmalıdır. Dolayısıyla sözkonusu olan Alman partisi olsa bile, Türkiye'deki siyasal gelişmelere, sınıf mücadelelerine çok yakın bir ilgi göstermek ve bunu özellikle de Alman işçi sınıfına ve emekçilerine yönelik çalışmasında kullanmak zorundadır. Kürt kökenli işçiler her şeyden önce Almanya işçi sınıfının bir parçası olduğunu görebilmelidirler kuşkusuz. Bir Kürt işçisinin sosyalist bilince kavuşması öncelikle bunu görebilmesine bağlıdır, ya da kavuştuğunun göstergesi budur. Ama o bunu görmekle kendini sınırlayamaz. Çünkü o aynı zamanda kendi toplumuyla da ilgilenmektedir. Sosyalist olması buna engel değildir. Kaldı ki o, sosyalist olduğu ölçüde kendi toplumuyla daha hassas bir biçimde ilgilenecektir. Dolayısıyla, aynı zamanda ezilen bir ulusun mensubu olarak, katliamdan geçirilen kendi halkına büyük bir yakınlık ve ilgi gösterecektir. Eğer sen Alman partisi olarak Kürdistan'daki katliamlara karşı çıkmazsan, dahası bu katliamlarda Alman devletinin çok özel rolünü Alman işçi sınıfı önünde açığa çıkarmazsan, o Kürt işçisi sana yakınlık duymaz. Tek başına sınıfsal sorunlarından giderek onu etkileyemezsin. Çünkü sınıfsal bakış demek, sorunun bütün bu yönlerini görebilmek demektir. Mezhepsel, duygusal, ulusal yönünü görebilmek demektir. Senin "Alman-Kürt ayrımı mı olurmuş, biz burada aynı sınıfın üyeleriyiz" demen, sorunu ortadan kaldırmıyor. O burada Kürt olduğu için "yabancı" sayılıyor, yabancı sayıldığı için de duygusal bir baskı altında tutuluyor. Sen onun üzerindeki bu özel baskıya karşı özel bir tarzda mücadele etmelisin ki, o işçi sana yakınlaşabilsin.

Dolayısıyla tanımlamaya çalıştığım maddi gerçeklik, hiç de yalnızca Türkiye kökenli bir siyasal örgüt olarak bizim burada faaliyet yürütürken hesaba katmamız gereken bir siyasal gerçeklik değildir. Bu gerçeklik, biz marksist-leninistler burada örgüt ya da parti olarak çalışmak zorunda olmasak bile, hesaba katılması gereken bir gerçekliktir. Burada sınıf tabanına dayanan marksist-leninist çizgide bir kardeş parti olsaydı, biz Türkiyeli bir komünist örgüt olarak bugünkü biçimiyle bir yurtdışı

örgütlenmesine gitmezdik. Bir yurtdışı enformasyon bürosu yaratırdık. Buradaki kitle içerisindeki çalışmada kardeş partimizle içiçe çalışırdık. Ama o kardeş parti bugün bizim gözettiğimiz her şeyi gözetirdi, gözetmek zorunda olurdu. Dolayısıyla bizim yabancı bir ülkenin siyasal örgütü olarak burada sıkıntılı bir faaliyet yürütmemize de gerek kalmazdı. Bu faaliyeti bir Alman partisi yürüttüğü için işimiz çok daha kolaylaşırdı. Neden daha kolay olurdu ve bugün neden daha zor? Çünkü biz yabancılar olarak istediğimiz kadar enternasyonalizmden söz edelim, Alman işçi sınıfının bir parçası olduğumuzu söyleyelim, Alman işçi sınıfı bizi yabancı olarak algıladığı ölçüde, bizim sözümüz fazla etkili olmayabiliyor. Halbuki bu toprakların partisinin söyleyeceği söz göçmen işçileri daha fazla etkileyecektir. Buradaki yerli bir devrimci partinin bu toplum tarafından ya da resmi yasalar, ideoloji ve kültür tarafından yabancı kabul edilen bir kitleyi kendinden sayması, kendi insanı olarak sahip çıkması bir Türk ya da Kürt işçisini daha çok etkiler. Dikkat edin, yer yer MLPD ile gerici ideolojilerin etkisi altındaki Türk işçileri arasında bazı yakınlaşmalar sağlanabiliyor. Köln'nde bunun ilginç bir örneği vardır. Beraber sokak şenliği bile düzenlediler. Ama biz gidip orada bildiri dağıttığımız için, o işçiler aynen MHP'liler gibi bize saldırdılar, bizi "komünistler" sayıp tepki gösterdiler. Oysa öte yandan, MLPD'nin adını-sanını bildikleri halde, onunla şenlik düzenleyebiliyorlardı. Bu anlaşılmayacak bir olay değil aslında. Gerisinde bir Alman'ın bir Türkiyeli'ye gösterdiği yakınlık vardır. Bir Türkiyeli işçi bu yakınlığa ihtiyaç duyuyor. Bunu bir Alman faşisti /ırkçısı gösteremiyor. Ama eli yüzü düzgün, kendisi de işçi olan bir Alman devrimcisinin yakınlık göstermesi Türk işçisini etkiliyor. Aynı Türk işçisi bize Türkiye'nin komünistleri, dolayısıyla "teröristleri" olarak da bakabiliyor.

Dolayısıyla, karmaşıklık, yalnızca maddi gerçekliğin kendisinden değil, yanısıra da dünya komünist hareketinin bugünkü durumundan doğuyor. Eğer güçlü bir dünya komünist hareketi ve onun örneğin Avrupa'nın tek tek ülkelerinde tartışmasız temsilcisi durumunda partileri olsaydı, bugün bizim tartıştığımız sorunları onlar da tartışmak durumunda kalacaklardı, demiştim. Bunu bir marksist olarak söylüyorum tabi. Ve yine diyorum ki, bizim buradaki siyasal çalışmaya katkımız, bu kitleyi iyi tanıyan, onların ülkeyle bağlantısını iyi bilen insanlar olarak, bu politikanın saptanmasını kolaylaştırmak olacaktı. Yanısıra, bu kitleyle ortak kültürel değerleri, ortak duyguları ve dahası ortak dil birliği olan militanlar olarak, bu partinin içinde bu faaliyetin yürütülmesinde çok özel rol oynamamız gerekecekti. Tabi artık bu noktada bizden, yani Türkiyeli bir örgüt olarak EKİM'den söz etmiyorum. Bugün EKİM'in etkisi altında bulunan, ama varlığı koşullarında buradaki komünist partisinin militanları durumunda olacak olan sizlerden söz ediyorum.Örneğin S yoldaş Nürnberg'te M fabrikasında çalışan bir işçidir. Demin tanımladığım öznel koşullar olsaydı, buradaki bir partinin militan bir işçi üyesi olurdu. Ama parti onu değerlendirirken, mümkün mertebe Türkiyeli kitle içerisinde değerlendirmeye çalışırdı. Her şey bir yana, bu kitlenin dilini ve kültürünü iyi bilen bir insan olduğu için bu böyle olmak zorundaydı.

Ama bugün böyle bir komünist dünya hareketi ve bu nitelikte işçi partileri olmadığını biliyoruz. Burada bir boşluk var. Bu boşluk katı bir gerçekliktir. Bu gerçekliğin yarattığı sorunlar, tartıştığımız sorunun karmaşıklığına ek boyut eklemektedir. Çünkü bu yalnızca buradaki Türkiyeli kitlenin karmaşıklığını anlatmıyor. Yanısıra bu kitle içerisinde yürütülecek çalışmanın da karmaşık olduğunu anlatıyor. Şimdi sorunun bu yönünü bu gündem maddesinin ikinci başlığı kabul ederek sonraya bırakalım. Ben buraya kadar, bu gerçekliğin kendisi nedir, normal durumda bu gerçekliğe karşı devrimci sorumluluk kime aittir, bu çerçevede konuştum. Bu sınırlar içerisinde tartışmayı ilerletebiliriz.

Sürdüreceğimiz tartışmanın iki boyutu vardır. Birincisi; neden bu çalışmayı bugün biz yürütmek durumunda kalıyoruz? Bu sorunun yanıtını son bölümde kısaca vermiş oldum.

İkincisi, bu koşullarda bu çalışmayı nasıl yürütmeliyiz? Bu çalışmanın ilkesel çerçevesi ne olmalıdır? Biz anormalliklerin yarattığı sorunları hangi tedbirlerle nasıl telafi edebiliriz? Bir kardeş parti olmadığı için zorunlu olarak bu sorumluluğu biz üstleniyoruz. Ama bunun yarattığı sorunlar, ek sakıncalar nelerdir? Biz bu sakıncaları nasıl telafi edebiliriz? Buna ilişkin tartışmaları gündemin devamında sürdürmeliyiz.

Yurtdışı çalışmasını ele alışın sorunları

(Elle tutulmuş özet tutanaklardan...)

İşçi sınıfı Avrupa'nın bir çok ülkesinde çok milliyetli bir yapıya sahiptir. Göçmen diye nitelenen bir işçi kitlesi var. Buradaki işçi sınıfının bir parçası. Bu durum istikrarlı ve kalıcı değil belki. Bunlar başka bir toplumun, kültürün insanları ve geldikleri toplumdan kopmuş değiller. Türkiye ile yoğun ilişkileri sürüyor ve iktisadi bağları var. Onlar ne yalnızca göçmen, ne de yalnıca Türkiyelidir. Özgün bir durumları var, bu işçi kitlesini bu özgünlükleri içinde kavramalıyız. İşgüçlerini burada satıyorlar. Kapitalist ilişkilerin niteliği açısından düşünüldüğünde onlar örneğin Almanya işçi sınıfının bir parçası durumundalar. Ancak Alman burjuvazisi onları yabancı işçiler olarak görüyor ve öyle bakıyor.

Biz elbette soruna milliyetçi bir bakışaçısıyla yaklaşamayız. Bulundukları ülkelerdeki işçi sınıfının parçasıdırlar ve dolayısıyla bu ülkelerdeki tüm toplumsal sorunların da muhatabıdırlar. Bu olgudan çıkaracağımız temel önemde siyasal sonuçlar vardır. Milliyetçilikten kaçınılmalı ve enternasyonal bir mücadele perspektifi ile yaklaşılmalıdır. "Proletaryanın vatanı yoktur!" ve "Bütün ülkelerin işçileri birleşin!" diyen marksistler böyle bakmak zorundadırlar.

Öte yandan bu insanlar Türkiyeli. Bu yönüyle parçalanmış bir kitle ve Türkiye'deki sorunların da muhatabı durumundalar. Bu, bu işçi kitlesi içerisinde bizim de çalışmamız gerektiği gerçeğini gösteriyor. Bu nedenle bizim de muhatabımız durumundadırlar. Bu işçi kitlesini bir yandan Türkiye'deki devrim mücadelesine kazanmaya çalışırken, öte yandan bulundukları ülkelerdeki işçi sınıfının mücadelesine katılmasını da sağlamalıyız. Bu durum Türkiye ile Avrupa'daki devrimci sınıf mücadeleleri arasındaki yakınlaşmayı ve dayanışmayı da kolaylaştırır. Kardeş parti olsa, o parti de, Türkiyeli işçileri yalnızca Avrupa'daki sınıf mücadelesi içinde değil, aynı zamanda Türkiye'deki sınıf mücadelesinin sorunlarıyla bağlantı içerisinde de eğitmek zorundadır. Kendi işçilerini de öyle.

Sözü edilen bu olguların örgütsel ve pratik çalışma açısından bazı karmaşık sonuçları var. Bu ülkelerde gerçek komünist sınıf partileri (kardeş partiler) olsaydı eğer, bizim işçi yoldaşlarımız doğal olarak bu partilerin üyeleri olurlardı. Onların bünyesinde örgütlenir ve mücadele ederlerdi. Böyle partiler olmadığı için nesnel bir güçlük ortaya çıkıyor. Bu güçlüğün özgün çözümünü kendimiz bulacağız.

Özel bir formül vermemekle birlikte bunlar anlatıldı yurtdışındaki yoldaşlara.

Daha özel boyutu da şudur bu çalışmanın. Türkiye devrim ülkesidir. Devrim imkanları geniş bir ülkenin kendini dış dünyaya anlatması, dış destek sağlaması büyük önem taşımaktadır. Aileleriyle birlikte bir kaç milyonluk bir işçi kitlesinin Avrupa'da olması çok büyük bir olanaktır. Bu geniş bir kitle tabanı, zengin bir imkan demektir. PKK örneği bu noktada son derece açıktır. Kaldı ki biz sosyalist kimliğimizle bu imkanları Avrupa toplumları bünyesinde enternasyonalist açıdan daha iyi kullanabiliriz. Bu ülkenin ilerici ve devrimci potansiyelini yalnızca duygusal değil, teorik ve siyasi yönden de etkileyebiliriz.

Bütün sorun burdaki işçiler içinde daha etkin olmak, maddi, manevi ve siyasi imkanları çoğaltmaktır. Bunu bozan, burada "kardeş" partinin olmaması ve bunun bizim çalışmamızda bir tekyanlılık ortaya çıkarmasıdır. Çalışma bu yönüyle aksıyor. Burdaki işçi kitlelerine Türkiye devriminin sorunları temelinde gidiliyor. Oysa burda işçi sınıfı olarak onları Alman ya da öteki ülkelerin işçi sınıfının sorunlarından kopuk örgütleyemeyiz. Ancak bu da, burdaki marksist bir partinin yapacağı bir iştir. Marksist bir örgüt olsaydı, şimdiki biçimiyle bir yurtdışı örgütüne gerek kalmazdı. Yalnızca belli ihtiyaçlarımız için çok daha sınırlı bir örgütlenmeye giderdik. Bu ülkelerdeki partilere üye olan Türkiyeli işçiler kuşkusuz aynı zamanda bizim de üyemiz olurlardı vb...

Yurtdışındaki Türkiyeli işçi kitlesi, bu kitle içindeki çalışma, Türkiye devrimini Avrupa'ya ve dünyaya açılan bir penceresi olarak kullanılmak durumundadır. Bu açıdan sözkonusu olan stratejik bir imkandır.

Türkiye toplumunun sorunlarına mı, yoksa Avrupa toplumlarının sorunlarına dayalı bir faaliyet mi? sorusuyla yaklaşmak, yanlış bir ikilemin ürünüdür. Bu mekanik ve tekyanlı bir yaklaşımdır. Bugünkü haliyle esas olarak Türkiye'ye dönük sürüyor çalışma. Bu açıdan tekyanlı ve bu nedenle de bir bakıma ulusal dargörüşlülüğün ifadesi bir çalışmadır. Avrupa toplumlarındaki sorunlara, bu ülkelerdeki sınıf mücadelesine bir ilgisizlik sözkonusudur. Bu maalesef bizim mevcut çalışmamız için de geçerli. Yerleşmiş bir kültür var. Türkiyeli devrimci işçiler kendi sınıf kardeşlerini (Alman ve öteki ülkelerin işçilerini) politik bakımdan küçümsüyorlar. ...

(...)

Ağustos 1990

Örgütsel önderliğin ve güvenliğin bazı sorunları

Hareketimiz siyasal yaşama adımını attığından bu yana, illegal yapılanmanın kaçınılmaz gereği olarak yoğunlukla illegal materyallerle politik faaliyet göstermiştir. Hem örgütsel konumlanış, hem de kadro ve militanlarımızın yetkinlik ve refleks kazanması bakımından bu alanda önemli bir mesafe kaydetmiş, kendi gelenek ve kültürünü yaratmıştır. Bu alandaki olumlu ve olumsuz deneyimler ciddiyetle değerlendirilmiş, gerekli sonuçlar çıkarılmış ve bunlar ışığında tüm örgüt ve birimlere gerekli müdahaleler yapılmıştır. Merkezi önderliğimizin müdahalesini, direktiflerini, perspektiflerini dolaysız olarak tüm örgüt birimleri ve taraftarlarımıza taşıyan Merkez Yayın Organımız bu konuda da paha biçilmez bir silah işlevi görmüştür/görmektedir.

İllegal faaliyetin yetkinleştirilmesi, profesyonelleştirilmesi ve süreklileştirilmesi alanında bakıldığında, belli eksiklikler olmasına rağmen, hayli mesafe aldığımızı rahatlıkla söyleyebiliriz. İl ve alt bölge örgütleri kendi ihtiyaçlarına cevap verebilecek teknik altyapıyı oluşturmuş durumdadırlar. Düzenli olarak yerel yayınlar, broşürler, afişler, pullar ve bildiri çıkarılmakta, merkezi materyaller de dahil tüm bunların yaygın dağıtımı yapılmaktadır. Bu araçlar üzerinden süreçlere denk düşen politik müdahaleler siyasal faaliyet kapasitesinde bir büyümenin ifadesidir. Bu yaygınlık ve süreklilikte militan bir faaliyet yürüten tek hareket olmamız, illegal örgütlenme ve çalışmadaki üstünlüğümüzün açık bir kanıtıdır.

Bu yaygın illegal faaliyeti metropollerin polisçe en iyi korunan merkezlerinden yoksul emekçi semtlerine ve fabrikalarına kadar yürüten kadro ve militanlarımız ne zorlanmakta ne de herhangi bir tereddüt göstermektedirler. Bu kadar yaygın faaliyete rağmen bugüne kadar faaliyet esnasında çok az sayıda yoldaşımızın düşman tarafından yakalanması, bu konuda bir hayli deneyim ve birikim kazanmış olmamızın, düşmana karşı militanca reflekslerimizin bir göstergesidir. Fakat, daha da sayabileceğimiz bir çok olumluluğa karşın, bugün acilen ve hızla aşmamız gereken bazı temel zaaflarımızın ve yetersizliklerimizin varlığı da bir gerçektir. Kitle çalışmasındaki tutukluk; sınıf ve kitle eylemini örgütleme, yönlendirme ve yönetme yeteneği alanındaki açık yetersizlikler; gündelik yaşamda düşman takiplerine karşı gerekli devrimci uyanıklık ve refleksin kazanılması gereği; askeri yeteneklerin geliştirilmesi ve bu alandaki eğitim vb. bunlardan bazılarıdır.

Aslında yukarıda sıraladığımız sorunlar örgütsel yaşamımızda her zaman varolageldi. Bir çok kez örgütsel yayınlarımızda işlenmesine rağmen istenilen düzeyde mesafe alındığını söylemek ise mümkün değildir. Ancak gelinen aşamada bu sorunların hızla aşılması iki nedenden dolayı kendisini dayatmıştır. Bunlardan birincisi, sınıf ve kitle hareketinin güçlü radikal eğilimleri barındıran gelişme doğrultusudur. İkincisi ise, sınıf partisi kimliği kazanılmasının güncel gerekleridir.

Kadrolar ve kitle çalışması

Bu sorunun anlamı, çeşitli kitle eylemlerinden (önceden tarihleri belli olan yürüyüş, gösteri, protesto mitingi, kurultaylar vb.) ve 1 Mayıs, Newroz, 15-16 Haziran gibi politik anlamı olan, kitlelerin politizasyonunda önemli bir etki yapabilen günlerden sonra yayınlarımıza yansıyan değerlendirmelerden izlenebilir. İstisnasız tüm örgüt birimlerinin kendilerine yönlelik eleştirileri hep, "gerekli kitleyi katamadık, eyleme öncülük edemedik" vb. noktasındadır. Sadece yukarıda sıraladığımız eylem ve günlerde değil, herhangi bir işyerindeki sendikalaşma faaliyetinde, öncülüğümüzde ya da kendiliğinden gelişen bir grevde ya da protestoda da eksikliklerimiz aşağı yukarı bu aynı noktada ortaya çıkıyor.

Dikkat edilirse, ortaya konulan yetersizlikler ya da eksikliklerin büyük bölümü eylemin niteliğini değiştirecek, kaderini

belirleyecek öncülük misyonuna ilişkindir. Oysa işçi sınıfı ve emekçi yığınların öncülüğü iddiasıyla ortaya çıkmış, kendine böyle bir politik misyon belirlemiş bir hareketin can alıcı sorunlarından biri tam da kitle çalışmasındaki başarısıdır. İşçi sınıfı ve diğer emekçi katmanların eylemini örgütleme, çekip çevirme ve yönetme yeteneğidir.

Bu sorunun pratik çözümü kadrolar sorununda düğümlenmektedir. Doğru çizgiyi pratiğe taşınmasında, öncü militan bir siyasal sınıf ve kitle çalışmasının örgütlemesinde belirleyici olan kadrolardır. Militanlarımızın ideolojik eğitiminin yanısıra devrimci militan bir öncü pratiği örgütleme sorununa da ayrı bir önem vermek zorundayız. Kadrolarımız böyle bir pratik içinde şekillenecek, dönemin ihtiyaçlarına yanıt verebileceklerdir. Bu tür bir pratiğin örgütlenmesinde alabildiğine titiz, ilkeli ve sınıf yönelimimize uygun davranmak, örgüt çizgisini ve disiplinini boşa çıkaran tutum ve zaaflara hoşgörü göstermemek durumundayız. Fabrika çalışması alanındaki başarısızlığın semt çalışması üzerinden telafi edilmeye çalışılması türünden kolay alanlara kaçış eğilimlerine ise hiçbir biçimde taviz vermemeliyiz.

Sınıf kitlelerine yönelik çalışmadaki tutukluk aşılması gereken temel sorunlardan biridir. Gerek kadro ve militanların pratik eğitimi/şekillenişi, gerekse de kitlelerin yer yer kendini radikal eğilimlerle dışa vuran tepkisini örgütleme ve yönlendirme alanında hissedilen önderlik ihtiyacı açısından, bugün işçi sınıfı ve emekçi yığınların karşısına örgüt kimliği ile militan bir tarzda çıkmak büyük bir önem taşımaktadır. Fakat bu noktada bir tutukluk ve zayıflık yaşanabilmektedir. Örneğin, seçim dönemi, 1 Mayıs, Newroz ya da herhangi bir vesile ile fabrikaların yanısıra emekçi semtlerindeki daha geniş emekçi yığınlara somut eylem çağrısı yapacağız. Böyle bir faaliyeti örgüt adına seslenecek, örgütlü bir gücü hissetirecek bir tarzda örgütlemeliyiz.

Diyelim ki bir kahvehanede militan bir ajitasyon gerçekleştirmek istiyoruz. Gerekli güvenlik önlemleri alınmalı, bütün kahvenin duyabileceği bir biçimde konuşma yapılırken, bir yandan da yazılı materyallerimiz dağıtılmalıdır. Bunun hem kitle ve hem de faaliyete katılan militanlarımız üzerindeki etkisi çok farklı olacaktır. Bazen bir-iki masaya oturarak sadece masadakilerle "muhabbet" etmenin adına da "kahve konuşması" denilebilmektedir. Birincisinde örgütü hissetirecek bir tarzda kitlelerin karşısına çıkılmaktadır. Devrimci coşku ve heyecanı karşısındakine de yansıtan devrimci militan bir tarzdır bu. İkincisinde ise, gevşek, örgüt olgusunu hissettiremeyen bir tarz vardır.

Bunu başarabilmek için çok mükemmel bir ajitatör olmamız da gerekmiyor. Pekala her militanımız somut olgulardan yola çıkarak düzenin teşhirini yapan, karşısındakileri örgütlü mücadeleye ya da eyleme çağıran coşkulu bir konuşma yapabilir. Gerekirse önceden hazırlanır. Örgüt/parti gücünü hissedebiliyorsak, gerçekleştirdiği eylemin meşruluğu konusunda kafamız açık ise, bunu başaramamamız için bir neden yoktur. Örneğin, fabrika, kahve, dernek ya da semtlerde 1 Mayıs'a çağrı yapan bir bildiri dağıtıyoruz. Bildiriyi hırsız gibi dağıtıp ortadan kaybolmak ile, bunu etkili ve coşkulu bir konuşma eşliğinde yapmak iki farklı tarzdır. Bildiri dağıtma faaliyetimizin kendisi bizi örgütlü bir güç olarak hissetirebilmeli, mesajlarımız güçlü bir biçimde sözlü olarak da ulaştırılabilmelidir. Yaptığımız işin haklılığını ve meşruluğunu, örgütlü bir güç olduğumuzu kitlelere yansıttığımız oranda onları etkileyebilir, bize güvenmelerini sağlayabiliriz.

Emekçi kitlelerin karşısına tek tek bireyler olarak değil, örgüt kimliği ile çıkmalıyız. Bu bir bildiri dağıtımının örgütlenmesinden bir eylemliliğe müdahaleye kadar böyle olmak zorundadır. Bir eyleme örgüt kimliği veya bireyler olarak müdahale etmenin iki farklı sonucunu, yaşanmış küçük bir deneyimle örneklemekte fayda var.

İpragaz direnişi gerek burjuva basında gerekse örgüt yayınlarımızda bir hayli yeraldı. Bu direniş çok az sayıda direnişçi işçiyle (19 kişi) yedi ay kadar bir süre belli bir kararlılıkla sürdü. Direnişe biz başta olmak üzere bir çok legal, illegal parti/örgüt ilgi gösterdi, müdahale etmeye çalıştı. Direnişin çapının küçük olmasına rağmen, direniş yerinin fabrikalar bölgesi içinde olması bizim için önemini artırıyordu. Ayrıca bu bölgede uzun bir süreden beri faaliyetimiz vardı. Bölge örgütümüz başından itibaren direnişle yakından ilgilenmiş, müdahale etmiş, direnişin içinde olmuştu. İpragaz direnişine destek amacıyla kartlar, kalemler, çakmakların hazırlanmasını ve bir çok fabrika ve çevre semtlere dağıtımını büyük

oranda yoldaşlarımız üstlenmişler, çadırda kalan direnişçilere yiyecek ve para toplayarak yardımda bulunmuşlardı. Ama hangi tarz ve yöntemle? Direnişin sonlarına doğru işçilerle yaptığımız bir sohbet, bu konuda yeterli bir açıklık sağladı. İşçilere gerekli desteği görüp görmediklerini, direnişe destek sağlamak için neler yaptıklarını sorduk. İP ve SİP'in en fazla ikişer kez ziyaret ettiklerini ve yiyecek maddeleri getirdiklerini söylüyorlardı. Yine dönem dönem uğrayan ve sohbet eden MLKP ve TİKB'lilerden örgüt ismiyle sözederek onların da destek verdiklerini ifade ediyorlardı. Ama direnişe başından itibaren destek veren, çoğu zaman gecesini direniş çadırında geçiren, olası saldırı haberi aldıklarında tüm güçleriyle direniş yerine koşan ve orada geceleyen bölge örgütümüzden yoldaşların ise tek tek kişilerin isimlerini söylüyorlardı. "Şu, şu, şu arkadaşlar sağolsunlar bizi hiç yalnız bırakmadılar, bize çok yardımcı oldular, olası saldırı dönemlerinde hep yanımızda oldular" diyerek yoldaşlarımızdan saygıyla sözediyorlardı. Ama EKİM demiyorlardı. Onlardan örgütsel kimlikleriyle değil, iyiniyetli, yardımsever devrimci bireyler olarak sözediyorlardı. Oysa biz ne bir yardım kurumu, ne de örgütten bağımsız bireyleriz. Eğer işçiler bizden saygıyla bahsediyorlarsa, herşeyden önce örgüsel kimliğimiz üzerinden olabilmeli bu, bireysel kişiliğimize duyulan saygı ve sempati bu çerçevede anlamını bulabilmelidir.

Sonuç olarak, kitlelere dönük çalışmamızda, propaganda ve ajitasyon faaliyetimizde, direnişlere müdahalede, eyleme hazırlık sürecinde ve bizzat eylemlilik içinde örgüt kimliğini öne çıkararak yığınlara seslenmek, hem kadro ve militanların pratik eğitimi, hem de bunun kitleler üzerinde yaratacağı etki bakımından büyük bir önem taşımaktadır.

Gerçek bir öncü kimliği kazanmanın bir diğer boyutu ise yönetme ve yönlendirme yeteneğidir. Bu sorunun bir yönü kadro ve militanların ideolojik eğitimi, diğer yönü ise hem miltanlarımızın hem de sınıfın eylemlilik içinde eğitilip yetkinleştirilmesidir. Bugün toplumun değişik kesimlerinde tepkilerin yer yer radikal eylemliliklerle ifade edilmeye başlandığı bir süreçten geçiyoruz. Bu eylemliliklere müdahale ve dönüştürme faaliyeti, aynı zamanda deneyim ve beceri kazanma süreci olacaktır bizim için.

Bir kadro eylemin üzerine oturduğu süreçleri, barındırdığı iç dinamikleri ve kitlelerin ruh halini tahlil etme yeteneği gösterebildiği, bunu devrimci ataklık ve insiyatif ile birleştirebildiği oranda, doğru politikalar üreterek dönüştürme ve yönetme başarısı kazanabilir. Bugün küçük çaplı muharebeleri bile yönetmeyi başaramayanlar yarın büyük altüst oluşlar karşısında tümden çaresizliğe düşecekler ve kitlelerin gerisinde kalacaklardır. Tüm örgüt militanlarımız sınıfın eyleminden öğrenerek çelikleşmek, eylemlilik içinde devrimcileşmek zorundadırlar. Bir eylemde görünürdeki ilerilik ve geriliğe bakmaksızın, onun üzerinde yükseldiği nesnel süreç, barındırdığı iç dinamikler ve sektörel önemi tahlil edilerek müdahaleyi gerçekleştirmek başlıca tarzımız olmalıdır.

Düşman takiplerine karşı devrimci uyanıklık

Günümüzde sermaye devleti zor aygıtlarını (ordu, polis teşkilatı, MİT vb.) alabildiğine tahkim etmektedir. Toplumsal muhalefet gelişip devrimci yapılar toparlandıkça, militarist yönünü hem nicel hem de nitel olarak daha da güçlendirecektir. Bu konuda dünya gericiliğinin tüm olanak ve deneyimleri de Türkiye'nin hizmetindedir. ABD'den, Fransa'ya, İngiltere ve İsrail'e kadar pek çok ülke tarafından, istihbarat, takip yöntemleri, imha timleri ve işkence yöntemlerine varıncaya kadar pek çok alanda eğitim imkanı sunulmakta, teknik gelişmelerden yararlanması sağlanmaktadır. Polis ve MİT'in çalışma tarzı ve yapılanması da geçmişteki gibi karışık ve gevşek değildir. Devrimci bir örgüte karşı bu örgütün çalışma tarzına uygun bir istihbarat ve takip faaliyeti yürütüyorlar. Her ilde ayrı örgüt timleri oluşturuluyor. Özellikle tim şefleri o örgütün tarihsel geçmişi, geçirdiği evreler, şekilleniş özellikleri, perspektifleri, çalışma tarzı ve kadrolarının genel özellikleri hakkında bilgi sahibi oluyorlar.

Ancak bugüne kadarki düşman takiplerinin başarıya ulaşması, polisin teknik üstünlüğü ve eğitilmişliğinin başarısının değil, yüzde doksan dokuz bizlerin klasik hatalarımızın sonucu olmuştur. Gereksiz randevu trafiği, uygunsuz yerlere verilen randevular, randevu yerlerinde

gerektiğinden fazla bekleme, polisin en rahat denetleyebileceği kahvehane, pastahane, çayevleri vb. yerlerde saatleri aşan görüşmeler, örgüt evlerine dikkatsiz ve düzensiz girip çıkmalar vb. klasik hatalarımızı daha da çoğaltmak mümkündür. Tüm bunlar en yeteneksiz bir polisin başarısı için bile yeterlidir.

Polise kolaylık sağlayan bir diğer alansa kitle eylemlerinde oluşturulan örgüt kortejleri ile kapalı mekanlarda yapılan gece/toplantılar ve sonrasıdır. Bu tür mekanlarda çok sayıda sivil polis bulunduğu bilinmektedir. Gerek bu tür yerlerde, gerekse miting, yürüyüş vb. eylemlerde polis kitle arasına yaygın olarak sızmaktadır. Tek tek grupları, öne çıkan bireyleri ve kortejleri fotoğrafladığı, videoya çektiği, yine medyanın bu konuda polisten daha iyi çalışarak kaset ve filmlerini polise verdiği bilinmektedir. Polis bu sayede bir çok insanı tespit edebilmektedir. Kortejimizin kitlesinin bizleri gizleyebilecek bir genişliğe sahip olmaması gibi bir durum polise ayrıca büyük kolaylıklar sunmaktadır. Alanda öne çıkan, faaliyet yürüten yoldaşlarımız yeri yurdu belli olmayan profesyonel kadrolar olmadıkları koşullarda, polisin onlara ulaşması zor olmamaktadır.

Peki bu böyledir diye gösteri, yürüyüş, miting, gece ve toplantılara katılmamak, slogan atmamak, bildiri dağıtmamak, pankart açmamak, öne çıkmamak mı gerekir? Elbette hayır. Böyle bir şey asla savunulamaz. Zira bu örgütü kitlelerden koparark, kadroları ve militanları atalete iterek daha da olumsuz sonuçlar doğurur. Tam tersine, polisin tüm güç yığmalarına, sindirme harekatlarına ve binbir yöntemle örgütsel güçlerimize yönelmesine karşı daha etkin, daha pervasız, kitleleri yönetecek ve yönlendirecek şekilde, örgütsel araç ve materyallerimizle öne çıkarak faaliyet göstereceğiz. Ama düşmanın tüm yönelim ve taktiklerini boşa çıkararak! Eğer yeterince kitlesel bir eylem değilse, militan ve kadrolarımızın içinde eriyebileceği kadar bir kitlemiz yoksa, böyle bir durumda kortej oluşturmak olsa olsa polisin işine yarayacaktır. Bunun yerine kitleye/eyleme müdahale ve önderliği, durum, konum ve yetenekleri en uygun militan ve ilişkilerimizden oluşturacağımız ekipleri kitle içine dağıtarak yerine getirmek yolunu seçmeliyiz. Bu hem politikalarımızı daha geniş bir alana yaymak ve müdahale etmek için, hem de polise karşı en etkili yöntemdir.

Bir diğer zaaf ise, eylem alanında ve eylem sonrasında değişik alanlarda faaliyet gösteren yoldaşların biraraya gelerek sohbet etmeleri ve eylem sonrasında polis takibini atlatmak konusunda yeterli hassasiyeti göstermemeleridir. Eylem sonrasında ev ya da randevu yerine ya doğrudan gidilebilmekte, ya da iki-üç araç değiştirmek (hem de indi-bindi şeklinde ve aynı istikamette) yeterli önlem olarak görülebilmektedir. Binilen araç ve gidilen güzergah tespit edildikten sonra, onlar açısından izlemek fazla bir güçlük taşımamaktadır. Ticari taksiden kamyona ve en lüks araçlara kadar takip etme olanağı olmasına rağmen bu bile yapılmayabiliyor. Binilen aracın plakası ve güzergahı telsizle öndeki ekibe bildiriliyor. Ya da yolda yolcu görünümünde birileri arabaya bindiriliyor. Bu çocuklu bir bayan da olabilir, sevgili görünümünde sarmaş dolaş iki genç de... Doğal olarak herkese polis gözüyle bakılamayacağına göre, çok rahat kontrol etme imkanı sağlıyor. Polisin kullandığı yöntemler çok değişik olabildiği kadar takip edilenin davranışına göre değişebiliyor. Eğer açık bir takip sözkonusuysa, bu demektir ki başka bir kılık ya da araçla yakın takibe alan başkaları da vardır. Ya takip edilenin paniklemesini ya da belli bir süre sonra atlatmış görünümü yaratarak rahatlamasını sağlamak istiyorlardır. Dolayısıyla takibi bilinen kalıplar içinde algılamak en büyük yanılgı olur. Biraz devrimci uyanıklık ve yaratıcılık olduktan sonra, polis takibinin abartılacak bir yönü yoktur. Fark edildiği oranda boşa çıkartmak mümkündür. Çünkü polis bizim nasıl davranacağımızı bilmediği için önden plan yapmak olanağına sahip değildir. Davranışını bize göre ayarlamak gibi bir dezavantaja sahiptir. Olası bir takibi atlatmak ve takibin olup olmadığından emin olmak için en uygun yer tenha sokaklardır. Polis ya almaya çalışacak ya da kendisini göstermek zorunda kalacaktır.

Sonuç olarak, tüm teknik ve eğitim olanaklarını boşa çıkaracak olan silah, içselleştirilmiş bir devrimci yaşamdır. Örgütsel ilkelere, kurallara ve disipline uygun davranmaktır. Taktik ustalık ve devrimci yaratıcılıktır.

TEKOŞİN

İstanbul İK toplantısı raporu (11 Mayıs '96)

Parti yılı ve İstanbul

Hareketimiz çıkışından beri sorumluluklarını ve görevlerini kendi içinde değil, sınıflar mücadelesinin toplam süreçleri içinde ele almıştır. Parti iddiamız ve bu çerçevedeki sorumluluk ve imkanlarımız ancak bu bilincin ışığında bir bütünlük içinde yerli yerine oturur.

Ülkedeki siyasal süreçler, belli bakımlardan giderek daha çok '74-80 dönemine benzemektedir. Bunun temel unsuru, işçi sınıfı hareketinin politikleşme, militanlaşma kanalına girmekte hala da zorlandığı bir evrede emekçi semt hareketliliğinin gösterdiği radikalleşme eğiliminin gölgesinde kalmaya başlamasıdır. Ve bu durumun devrimci hareketin istisnasız bütün kesimleri üzerinde dolaysız bir basıncı sözkonusudur. Geçmişi ile gerçek bir hesaplaşma yaşamamış olan devrimci hareketin geçmiş önyargıları olduğu gibi depreşmiş, zaten iğreti olan sınıf içindeki faaliyet gerisin geri semtlere kaymıştır.

Bu gelişme bir yönüyle Türkiye devrimi için ciddi imkanlar demek iken, diğer yönüyle gelişen muhalif emekçi hareketliliğine işçi sınıfı önderliğinin yakıcı aciliyeti anlamında ciddi zorluk ve sorumluluklar ortaya çıkarmaktadır.

'89-90 yıllarında dünya ölçeğinde estirilen ve ülkemizde de güçlü bir biçimde hissedilen (12 Eylül yenilgisinin üstüne gelmesiyle yıkıcı etkisi güçlenen) gerici ideolojik dalganın etkisi bugün ciddi biçimde kırılmaya başlamıştır. Kapitalizmin ebediliği ve sosyalizmin öldüğü yolunda burjuva propaganda bugün artık eski etki gücünün çok uzağındadır. Bu gelişmede, kendi geçmişiyle hesaplaşmak anlamında bütün dar kafalılık ve tutuculuğa rağmen devrimci hareketin önemli bir rolü sözkonusudur. Devrimci bir konum ve çabada ısrar, emekçi semt gençliğinin sancılı da olsa hareketlenmeye başladığı bir evrede, devrimci hareketin bu gelişmeden beslenip bunun önünü açmasıyla ülkedeki siyasal süreçlerde giderek daha etkili bir konuma gelmesine yolaçmaktadır. Ama bizzat bu aynı gelişmenin kendisi devrimci sınıf önderliğinin önemi konusunda açıklıklar sunmaktadır. '80 öncesinden farklı olarak her adımda karşılaşılan dizginsiz bir devlet terörü ve bunun da bir ürünü olarak sancılı, gel-gitli bir kitle hareketine rağmen devrimci konum, çaba ve iddiada ısrar, devrimci hareketin olumlu yönünü göstermektedir. Fakat sorun devrimci sınıf önderliği olunca, küçük-burjuva devrimciliğinin bu konuda bir şansı doğal olarak yoktur. (...)

Diğer tarftan sancılı da olsa yaşanan gelişmeler sol hareketin reformist kesimlerini etkilemekte ve onların düzen içi eğilimlerini hızla açığa çıkarmaktadır. ÖDP'nin tuttuğu yorgun kitleler bir yana, sınıfın devrimci önderliğinin inşasında en ciddi tehlike EP ve İP'ten gelmektedir.

Öğrenci gençlik hareketindeki son dönem militanlaşma ve zayıf da olsa kitleselleşme eğilimi, yukarıda sözü edilen gelişmelerle uyumludur. Özellikle liselerdeki hareketlilik zaten emekçi semt hareketliliğiyle bir içiçelik taşımaktadır. Bununla beraber üniversite öğrenci gençlik hareketi gerek bu itkinin etkisi, gerekse alanda yoğunlaşan özelleştirme çabalarının bir ürünü olarak, yeni bir evrenin başında olduğunun açık işaretlerini vermiştir.

Memur hareketi, başına çöreklenmiş reformist yönetimlere rağmen, taşıdığı dinamizmi yeniden yer yer açıklıkla ortaya koymaktadır.

Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi ise denge konumunu korumakta ve girdiği "siyasi çözüm" sürecinde kendi mantığınca ilerlemektedir. Düzenin tutumu yakın dönemde dengenin bozulacağı veya düzen içi belli adımların atılacağına ilişkin ipucu sunmamaktadır. Tam tersine bir durum sözkonusudur.

Bu hareketliliklerin her biri işçi sınıfı hareketinin iktidar savaşımında ciddi temel müttefiklerdir. Siyasal sahnede yerlerini almaları, almaya başlamış olmaları önemli bir avantajdır. Fakat bu hareketliliklerin sağlıklı bir rotada ve iktidar hedefine bağlı bir gelişme çizgisi gösterebilmeleri, dolaysız olarak, önümüzdeki dönemde işçi sınıfının

sergileyeceği politik önderlik kapasitesine bağlıdır. Tersi durumda, taşıdıkları bütün dinamizme rağmen, bu toplumsal hareketlerin taşıdıkları sınırlılıklar ve karşı karşıya kaldıkları sorunlar konusunda şüpheye yer yoktur.

Sınıf hareketi cephesine gelince. Proletarya hareketi hala politik bir çıkış yapmanın, düzen kurumlarıyla çatışan militan bir mücadeleci kimlik ortaya koymanın uzağındadır. Çeşitli nedenlerle ortaya çıkan mevzi direnişlerde işçiler genellikle düzenin kolluk kuvetleriyle çatışmaktan kaçınmaktadırlar. Yer yer giriştikleri işgal tipi görece ileri eylem biçimlerini dahi bir çatışmayla noktalamadan bitirmeyi tercih edebilmektedirler. Bu olgunun gerisinde, hareketimizce irdelenmiş temel yapısal nedenlerinin yanısıra, şovenizmin sınıfın geri kesimleri üzerindeki giderek güçlenen etkisinin önemli bir rolü vardır. Bu etki altındaki işçiler, en azından şimdilik, direnişlere katılmakta, fakat düzen güçleriyle çatışma temelinde militanlaşma/politikleşme ihtiyacı kendini dayattığında, bundan kaçınmaktadır. Bu durum görece daha ileri işçileri yalnızlaştırmakta, toplamında direnişi zaafa uğratmaktadır. Buna rağmen bu durumun aşılmasının yegane olanağı fabrika zeminli bir çalışmadır ve içerden somut, sistemli müdahalelerle aşılması mümkündür.

Nihayetinde bu durum sınıf hareketinin bir evresidir ve aşılacaktır. Bunun bütün temel nedenleri konusunda hareketimizin ideolojik bir açıklığı mevcuttur. Ve bu açıklık üzerinden, bugün sınıf içinde çalışmada ortaya konulacak komünist önderliğin çözücü halkayı oluşturduğu, partileşme ihtiyaç ve iddiasının bu gerçeğin değişik bir ifadesi/yönü olduğunu biliyoruz.

Zaten '95 yılının ikinci yarısını kaplayan KİT işçilerinin kitlesel grevleri ve bunların son Ankara mitingine gelişte gösterdikleri tavır bu evrenin kırılma/aşılma sancılarının göstergeleridir. Emekçi semt gençliğinin son 1 Mayıs'ın iyiden iyiye açık hale getirdiği radikalleşme eğiliminin, giderek sınıf içinde de kendine bir kanal bulamayacağına inanmak budalalık olur.

Dahası sınıfa kapsamlı ekonomik ve politik saldırıların gündemde olduğu biliniyor. Özelleştirme, SSK'nın tasfiyesi, mezarda emeklilik, yeni vergiler ve zamlar bunun başlıca kalemleridir. Böyle bir evrede sınıf hareketinde bir sıçramanın imkanlarının biriktiğinden şüphe edilemez.

Bizim önderlik kapasitemiz ve sergileyeceğimiz pratik düzeyle birlikte ele alındığında, sınıf hareketinin militan, giderek politik düzeye sıçramasının imkanları mevcuttur.

Sendika bürokrasisiyle birlikte sınıf hareketi içindeki en ciddi tehlike ve barikatın İP-EP çizgisi ve pratiği olduğu kuşkusuzdur. Bunlar yılların geleneği ve birikimi, alt kademe sendika bürokratlarıyla girdikleri ilişkiler üzerinden ve sınıf hareketinin bugünkü nesnel durumundan aldıkları güçle, sendikacıların iyice hainleşen üst kesiminden doğan boşluğu doldurma çabasındalar. EP'in bu anlamda ciddi bir tehdit oluşturduğundan şüphe edilemez. Fakat, tersinden bu reformistler, bugün, '79-80 dönemi DİSK-TKP'den de farklı olarak, mücadeleci bir sendikcılık pratiğinin dahi uzağındadırlar. Denebilir ki, müdahale ettikleri, "önderlik"iğini ele geçirdikleri hemen hiçbir sendikalaşma çabasını, direnişi başarıya ulaştıramamakta, sendika bürokratlarının destekçisi konumuna oturmakta, giderek direnişin tasfiyesine yol açmaktadırlar. Tümtis'in halihazırdaki örgütlülüğü koruma çabası dışta tutulursa, mücadeleci bir sendikacılık dahi yapmıyor, işçilerin dar ekonomik çıkarlarını elde etmelerine dahi önderlik edemiyorlar.Bunun elbette nedenleri var. Birincisi, düzen ciddi bir kriz içindedir; bu nedenle esneme imkanları çok zayıftır ve bu burjuva reformist bir sendikacılığın zeminini tahrip ediyor. İkincisi, sınıf hareketi yukarıda sözü edilen ciddi zayıflıkları halen taşıyor. Yeni reformistlerin kuyrukçuluğunu yapacakları militan bir kendiliğinden mücadele henüz ortada yoktur. Bu olgudan çıkacak bir sonuç var. Bugün sınıf içindeki bir çalışmada reformistlerle en alt düzeyde, dar ekonomik istemler ve sendikalaşma mücadelesine önderlik düzeyinde dahi ayrışma, yani onları etkisizleştirip aşma imkanları mevcuttur. Bu gerçeklik EP'n gücü kadar güçsüzlüğüdür. Yoldaşlarımız bizim eksikliğimiz durumunda tehlikenin boyutlarını küçümsemeden, bu gerçekliğin bilincinden güç almalı, imkan ve sorumluluklara bu gözle bakabilmelidir.

* * *

Bizim için parti, ülkedeki sınıflar mücadelesinin ve bunun odağında işçi sınıfı

hareketinin ihtiyaç ve imkanlarının ifadesi olduğu kadar, kendi gelişme süreçlerimizin, biriktirdiklerimizin de dayattığı bir zorunluluktur. Ve kesinlikle bir nicelik değil fakat nitelik sorunudur. TİKB ile yürüttüğümüz polemikler bir yönüyle de dönüp kendimize söylediğimiz şeyler olarak anlaşılmak zorundadır. Ve muhakkak bir iç eğitime dönüştürülmelidir. Bizim için sorun kesin bir tarzda hedefli, yoğunlaşmış tempolu bir fabrika çalışmasını hayata geçirmektir. Kitleselleşme, büyüme, nicelik, kadrolaşma, hepsi buna tabi ve ancak bu zeminde halledilecek sorunlardır.

İK sorumluluklarına, örgüte, işçi sınıfına, devrimci harekete, emekçi kitlelere önderlik olarak bakmak durumundadır. Parti niteliğini yakalama sorununu çözecek, bunu kurumlaştıracak şey bizzat İK'nın öncü pratiğidir. Bunun yolu önderlik düzeyinden geçer. Hayli avantajlı bir iç bileşime sahip bir İK sözkonusu şu an. Bu avantajı zayıflık alanlarına yüklenmenin bir vesilesine dönüştürmek gerekiyor. Her bireyin dönüşüme ihtiyacı var. Alana şekil verme, kendine şekil vermekle doğrudan bağlantılıdır. İK'nın iç etkileşimi devrimci bir tarzda ve bir ekip olma ruhuyla çözülecektir. Bu da büyük bir güven ve açıklık temelinde olacaktır.

Ele alınacak sorunların kendisi pratik siyasal zemin üzerinden çözülebilir ancak. Sayısal bileşim mahalli alanlarda yoğunlaşmaya elverişlidir. Pratik görevlerde boğulan değil, çalıştıran, önünü açan, yönlendirici bir çaba gösterilebilmelidir. Politik yayın organlarına katkı ve bunun üzerinden il örgütüne önderlik, çekip çevirme zorunludur.

***

Biz sınıf içinde henüz sınırlı da olsa tanınan bir örgütüz. Özellikle son bir yılda temel aldığımız alanlarda belli bir birikim var. Bir ilgi alanı var. Bu ciddi bir mesafedir. Bu konuda dışımızda bizimle kıyaslanabilir bir EP var. Kitleselleşme doğru ele alındığında, örgütü dönüştürme basıncı sağlayacaktır. Bizim hala da kitleselleşme sorunumuz vardır. Bu bölge çalışmaları içinde çözülecektir. Bizde hala da mahallelerden giderek fabrikalara ulaşma yöntemi izlenebiliyor. Ama bu sonuçta fabrika birimlerinde yoğunlaşmayı zayıflatıyor. Bugün bütünüyle hedef birimlere yoğunlaşmak gerekiyor. Temel sorunumuz, örgütü fabrika birimlerine yöneltmek ve burada dönüştürmek ve kitleselleştirmektir. Fabrika birimlerine kilitlenmek ve yoğun, süreklileşmiş bir siyasal faaliyet kapasitesi -bize gereken budur. Biz fabrika kitlesi üzerinden iş yapabilmek zorundayız. Kitle çalışmasında kullanılabilecek her türlü aracı, fabrika zemini üzerinde, onun kitlesine dönük hayata geçirebilmeliyiz. Fabrikadaki öncü işçilerle özel bir ilişki kurmak gerekiyor. Bu çok sık görüşmek değil, ihtiyacı olan alanda eğitmek, dönüştürmek, okutmak, yazdırmak, fabrikaya dönük iş yaptırmak vb.dir. Özgülleşen siyasal faaliyeti fabrika zemininde başarmak ve kitleselleşmek, burada zemin tutmak zorudayız. *Tekstil Bülteni*'nden yola çıkarak, araçların amaca uygun kullanımında hala da sorunlarımız olduğu görülüyor. Somut, sınıfı doğrudan etkileyen konuları (SSK, mezarda emeklilik) daha sistemli bir tarzda gündeme sokabilmeliyiz. Örgütün bütün pratiğini döküp sonuçlar çıkarmak zorundayız. Sınıf çalışmasında işçilerin sosyal yaşam ortamına girmek ve burada dönüştürmek konusunda garip bir tutukluk var bizde. Kesinlikle bunun üzerine gidilecektir. Diğer bir gariplik ise, fabrikaya giren farklı kökenlerden yoldaşların, sözcüğün olumsuz anlamıyla işçileşmesi, oranın gündelik seyrine adapte olması, bunun içinde kaybolmasıdır.

Tıkanan nokta ya aşılır, ya da bu bizi bir krize götürür. Yoldaşlarımızın ve taraftarlarımızın bizden gelen ideolojik, ülkedeki süreçlerden ve alışkanlıklardan gelen devrimci demokrat basınç arasında kalma ikilemini ancak somut bir fabrika çalışması içinde aşabiliriz. Hala da bir çok yoldaşımızda ciddi bir ideolojik zayıflık olduğunu görmek gerekiyor. Bu kendisini, genel ve soyut planda EKİM'e, onun ideolojik platformuna, misyonuna güven, fakat somutta parti imkan, iddia ve zorunluluğunun anlaşılamaması, buna uygun davranamamak olarak dışa vuruyor. Yer yer hareketin niceliksel zayıflığı ifade edilmese de iddiada bir zayıflamaya ya da tersinden, az-çok güçlü bir niceliksel çıkış olumlu motivasyona (Aras Kargo gecesi, 1 Mayıs) yol açıyor. Komitelerdeki yoldaşlarımızın birer işçi önderi olmak, daha da ötesi, komitelerimizin altındaki işçi ilişkilerine iddia kazandırmak, dinamizmlerinin önünü açmak, bu hareketin gerçek sahipleri oldukları, buna uygun davranmak zorunda oldukları bilincini aşılamak,

yukarıdan beklemeci tutumu kırmak zorundayız. Bu çalışma tarzını oturtma, ideolojik bir yüklenme ve geniş bir inisiyatif alanı açmayla mümkün olur. Geleceğimiz buradadır.

Mevzi direnişlere müdahale, bugünün sınıf hareketini geliştirmede büyük önem taşıyor. Bu alanda İK kendi altında özel komiteleşme ve organlaşma yoluna gitmelidir. Direnişin seyrini sürekli izleyen, müdahale için gerekli herşeyi örgütten alabilecek bir komiteleşmeye gidebilmelidir.

***

* Bizde legalite denilince, sorun hala da legal olan güçler tarafından yürütülen çalışma olarak algılanabiliyor. Sınıf çalışmasının gerektirdiği hemen her alanda legal olanakları kullanmak gerekiyor. Açık legal çalışma ile illegal çalışmanın organik birliğini sağlamak gerekiyor. Bu konudaki somut deneyimlerin olumlu-olumsuz yönleriyle MYO'da işlenmesi gerekiyor.

* Bizim planlanmış bir semt çalışmamız yoktur ve olmadı. Örgüt fabrika çalışmasında zorlandıkça semt eğilimi taşıdı. Bunun bize çıkardığı sorunlar oldu. Elbetteki semtlerdeki kazanımlarımızı terketmeyeceğiz.Ancak örgütü sınıf çalışmasına bütünüyle kenetlemek zorundayız. Semte propaganda-ajitasyon materyallerimizi götürmek, işçi ilişkilerimizi görmek için gideceğiz. Yani fabrika çalışmasının bir parçası olarak ele alacağız ve ilgiyi bugünkü evrede bununla sınırlayacağız. Dikkat dağılmasında, başarı düzeyinin düşüşünde bu sorunun rolü büyük. Alışkanlıkların ve kolaycı eğilimlerin üzerine gideceğiz.

Bizim gelişme süreçlerimizi aksatmayacak bir tarzda semtlerdeki radikal emekçi gençlik dinamiğinden yararlanabiliriz. Gençlik örgütünü yaz dönemi semtlere ve ve küçük sanayi sitelerine yoğunlaştırabilirsek, bu bize çeşitli imkanları birarada sunacaktır. Örgütü asli fabrika çalışmasında yoğunlaştırmak, semtlerdeki gençlik dinamiğinden yararlanmak ve gösterilere katılımda kitle basıncını bir ölçüde buradan çözmek ve EGK'yı giderek bütünsel bir gençlik örgütüne çevirmek... Yine yaz dönemi, gençlik örgütünü, geniş propaganda broşürlerini şok bir dağıtımla çok sayıda fabrikaya birden (onlarca fabrikaya) ulaştırmakta kullanabiliriz.

Yanısıra bizim uygun güçlerle her iki yaka için en az birer profesyonel dağıtım grupları oluşturmayı gündemimize almamız gerekiyor. Bu hem etkin dağıtım, hem örgütü kollamak ve iç trafiği azaltmak için gerekli.

* Tek tek bölgelere somut olarak bakıldığında durum şöyledir. (...)

* 1 Mayıs sonrası düzen tarafından etkin bir tarzda örgütlenen karalama kampanyası, devlet terörü-cezaevlerindeki durum ve sınıfa yönelik ekonomik saldırıları (özelleştirme, SSK, mezarda emeklilik) siyasal gündemin ağırlıklı unsurlarıdır. Bunları ele alan ve 1 Mayıs sonrası kampanyayı göğüsleyecek geniş bir broşürü İstanbul ili düzeyinde çıkarıp dağıtımını gerçekleştirmek görevi var önümüzde.

* Yine bu temel eksende bir yaz dönemi faaliyetini kampanya halinde sürdürmek durumundayız. Temmuz başında birincisi ve yaz sonunda ikincisi, iki il düzeyinde gezi ile bunları birleştirebiliriz. Gezilere katılım sağlamada fabrika zemini esas olmak zorundadır. Bu bizi yeniden dağıtan, semtlere çeken değil, yoğunlaştığımız alanlarda derinleştirme biçiminde ele alınmak zorundadır.

* Genel olarak çalışma tarzını oturtmak ile güvenlik sorunlarında alınacak önlemler bir bütün oluşturuyor. Gereksiz iç trafiği ortadan kaldırmak güvenlik bakımından hayatidir ve ancak çalışma tarzımızla aşılabilir. Güvenlik tedbirleri geri çekilmenin değil, tersine ileri bir atılımın vesilesine dönüştürülmek zorundadır. Tersi tutumları kabul edemeyiz.

* Teknik altyapı sorunlarının çözülmesi bu konuda önemli bir yer tutuyor. Baskı imkanlarının ve silahlanmanın her birim ve yoldaşa, sıradan örgütlü ilişkiye kadar ademi merkezileştirilmesi, hem güvenlik, hem oturmuş bir çalışma tarzı, hem de tabandaki dinamizmin önünü açmak için zorunludur.

* Mali sorunlar kangren haline gelme aşamasındadır. Bu konuda anlamsız bir ilgisizlik ve hazırcılık sözkonusu. Bu aslında bir yönüyle örgüt birimlerinin devrimci kimliğindeki eksiklik sorunları olarak okunmalıdır da. Buna son vermek zorundayız. Kısa bir süre için daha mali destek, ardından yarıya, sonra sıfıra indirerek, herkesi görevlerine zorlamayla da olsa davet edeceğiz.

* Her yoldaş, her birim aylık kısa-semt ilişkileri, çalışmaları, gelişmeleri, ve sonraki ayın plan ve perspektiflerini anlatacağı raporlar verecek. Bunu mutlaka oturtacağız.

Mahalli Bildirilerden...

Geleceği kazanmak için mücadeleyi yükselt!

Ferro Döküm İşçileri!

Ücretleri üç kuruş artırsak bile, arkasından şu veya bu kapsamda bir işçi kıyımı gelecek. Hatta öncü işçileri bizzat sendikacılar patrona bildirecek. Ama çaresiz değiliz. Aramızda toplantılar yapıp örgütlenirsek, güvendiğimiz arkadaşlardan bir önderlik oluşturabilirsek, hem TİS'i iyi bir sonuca bağlayabiliriz, hem de faşist sendikacıları etkisizleştirebiliriz. Ama bunun için birlik olmak, üretimden gelen gücümüzü kullanabilmek, haklılığımız ve meşruluğumuzdan güç alıp kavgada korkusuz olmak gerek. Tersi durumda bugünü dahi arayacağımızdan kimse şüphe etmesin. Bu sadece fabrikadaki durumla ilgili değil. Kazanılmış haklarımıza, emeklilik yaşımıza saldırıyorlar. Bize ancak mezarda emeklilik reva görülüyor. Bizim alınterimizle kurulan SSK talan edildi. Şimdi de tasfiye edilmeye çalışılıyor.

İnsanca yaşamak istiyorsak, ya biz bütün işçiler ve ezilenler birleşip bu düzeni değiştireceğiz, ya da bu rezillik böyle katmerlenerek sürüp gidecek. Ama hiçbir şey birden olmuyor. Her yol adım adım yürünüyor. Emek istiyor. İşçi sınıfının birliğine ancak fabrikamızda vereceğimiz mücadele üzerinden ulaşabiliriz. Tuzla Deri işçilerinin militan-politik tavrı bize örnek olsun. Onlar gibi sınıf kardeşlerimize sahip çıktığımızda, işyerimize özgü sandığımız sorunlarımızın da çok daha kolay çözüleceğini göreceğiz.

EKİM Gebze Bölge Örgütü'nün bildirisinden...

Sermayenin yüreğindeki korkular gerçeğe dönüşmeli!

Çolakoğlu Metalurji işçileri!

Sermayenin haydutlarından biri olan Çolakoğlu'nun, bundan kısa bir süre önce dağıtılan Ekimci İşçiler imzalı bildiriyi okumamızı engellemek için kapı köpeklerini servis otobüslerine gönderip telaşla toplatmasını gördük. Servis güzergahımız üzerindeki köprünün ayağına yazılan **"Çolakoğulları'nın düzeni yıkılacak!-EKİM"** sözünü, biz işçilerin çoğu görmeden nasıl da adam gönderip sildiğini biliyoruz.

Çolakoğulları, işçilerin bilinçlenip örgütlenmesinden, sömürü düzenlerinin dinamitlenmesinden öylesine korkuyorlar ki, bir bildiri, bir duvar yazısı onları dehşete düşürüyor. ... Onların korkusu, işçi sınıfının komünistlerle birleşip kendi yasadışı-devrimci partisine ulaşması korkusudur. Çolakoğullarının korkusu, işçi sınıfının, onları çarkları ve iktidarlarıyla birlikte tarihin çöplüğüne gömmesinin zamanının yakınlaşması korkusudur. Korkularını gerçeğe dönüştürmenin zamanı gelmiştir.

Ekimci İşçiler imzalı bildiriden...

Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!

İşçi arkadaşlar!

Ten işçisi varolan kötü koşulları düzeltmek için örgütlenme yolunu seçti. Yaklaşık 9 aydır yürüttükleri örgütlenme faaliyeti sonucunda büyük çoğunlukla sendikaya üye oldular. Yetkiden haberdar olan Ten kapitalisti işçi kıyımına başladı. Önce başı gövdeden ayırmayı düşündü. 9 öncü işçiyi işten attı. Atılan işçiler fabrikanın önünde direnişe geçtiler. Fabrikanın içerisindeki üretim %80 düşürüldü ve yemek boykotu yapıldı.

Bugün Ten işçisine sahip çıkmak, kendimize ve geleceğimize sahip çıkmaktır. Bizim çıkarlarımız bütün sınıf kardeşlerimizin çıkarlarıyla ortaktır. Ten işçisinin mücadelesine aktif destek verelim.

İşçi sınıfının kurtuluşu düzene karşı vereceği aktif militan mücadelelerle mümkündür. Sermayenin topyekün saldırılarına karşı bugün en yakıcı görevimiz **"Yaşasın Sınıf Dayanışması!"** şiarını yükseltmemizdir.

Ekimci Tekstil İşçileri imzalı bildiriden...

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Devrimci sınıf kimliği mücadele içinde gelişecek

Kişilik insanın yaşadığı toplumsal koşullara göre şekillenir. Özel mülkiyet varoldukça, onun yarattığı kişilikler de hep varolacaktır. Kapitalizm koşullarında birey kendi kimliğine yabancılaşır. Sınıfsal kimlik işçi sınıfına devrimci müdahale sayesinde kazanılacak ve gelişebilecektir. Eğer bir birey sosyalizm mücadelesini hedefliyorsa, kişiliği de ona göre şekillenecektir.

Bugün işçi sınıfı iktidara karşı bir sınıf kimliği ile yürüyemiyor. Ama bu bizim sınıf kimliğimizi geliştirmemize engel değildir. Çünkü bu kimlik sınıfı iktidara yürütme çabası içinde kazanılacaktır. Sınıfla buluştuğumuz oranda, bu bizim de gelişmemizi hızlandıracak, sınıf devrimcileri haline gelmemizi sağlayacaktır.

Ben bir fabrikada çalışırken EKİM ile tanıştım ve devrim ile ilgili herşeyi bu hareketten öğrendim. Yakalanıp cezaevine girdim. Çıktıktan bir yıl sonra başka bir bölgeye gitmem ve yoldaşlarla kaynaşma sürecini yaşayamamam beni olumsuz yönde etkiledi. Yaşadığım tedirginlik ve zorlanmayı yoldaşlara da anlattım. Fakat bunu bir eğitim aracına dönüştüremedik. Bu koşullardaki bir pratik çalışmanın beni geliştirmediğini, üstelik tartışmalı hale getirdiğini düşünüyorum.

Yaşadığım bu sorunları yoldaşlarımla paylaşmak yerine getirilmesi gereken sorumluluktur. Bendeki tedirginliğin kaynağında düzene karşı cepheden savaşma konusundaki zayıflık olduğunu düşünüyorum. Bu da inançtaki zayıflığın ifadesidir. Özgüvensizlik bunun bir sonucu olarak yaşanıyor. Fabrika çalışmasına başlamamızın üzerinden aylar geçmesine rağmen bir gelişme yaşayamamak, bendeki inanç zayıflığını ve özgüvensizliği besledi. Ama tüm bunlar beni sınıf içinde faaliyet yürütmekten de alıkoymadı. Böyle bir çalışma içinde kendime güvenimi kazanmaya başladım. Çalışmanın belli bir aşamasında çok hızlı bir gelişme yaşandı. Bu benim özgüvenimi daha da artırdı. Zayıflıklarımı ancak sınıf içinde yürütülen bir faaliyet içinde aşabileceğimi bugün çok daha iyi görüyorum.

A. Rıza/İzmir

Zindan'dan mektup...

Sevgili dost,

Sağlık durumumu merak ediyorsun. Önce yaman bir karşılama töreni ile yüzyüze geldiğimiz siyasi şube günleri, ardından da cezaevi ve direniş süreci... Biliyorsun ki şu an süresiz açlık grevimizin en kritik aşamasındayız. İnatla, ısrarla ve tam bir kararlılıkla direnişimizi sürdürüyoruz. Biz kendi cephemizden tüm temel taleplerimizi elde etmek uğruna her türden bedeli ödemeye hazırız. İdeolojik-politik ve en önemlisi de yüksek bir morale sahip olarak ölüme/ölümlere hazırız. En küçük bir tereddüt göstermeden inançlarımız uğruna ölümüne direnmek kararlılığındayız.

Hiç kuşku duymuyoruz ve siz de duymayın, mutlaka ve mutlaka "Biz kazanacağız"!

"Günleriniz nasıl geçiyor" diyeceksin. İyice sıskalaşmış bedenimiz ve bomboş midemizle ilgilendiğimiz yok. Davamıza bağlılığımızı iyice pekiştirmeye, dipdiri tutmaya, dostlara güveni daha bir güçlendirmeye veriyoruz kendimizi. İrademizi yaşadıklarımızı da dayanak yaparak bükülmez kılmaya çalışıyoruz. Konuşuyor ve tartışıyoruz. Okuma işini henüz oturtmuş değiliz. Şimdilik beyni pek yormayan roman-anı gibi şeyleri okuyoruz. Ve bir de büyük çabalar sonucu ele geçirebildiğimiz iki sayılık yayınımızı okuyabildik. Asıl okumak istediklerimize açlık grevinden sonra dönebileceğiz.

Mahkemeye çıkmadık. Sorguya hazırlanıyoruz. Seyri ne olur, bunu kestirmek epeyce zor. Siyasal koşullar vb. seyrin lehimize olmasına pek elverişli değil. Ancak biz bir an önce dostlarımızın arasında olmak istiyoruz. Büyük bir özlem bizim için. Hiç kuşkusuz "başıbozuk bir özgürlük" talebi değil bu. Omuzumuzu bu kez tam anlamıyla dostlara sunmak içindir herşey. ...

Ekimci bir tutsak

Burjuva, küçük-burjuva aydınlar ve işçi sınıfı

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır!

K. Marx-F. Engels

(...) Şimdiye kadar egemen olan sınıftan insanların da savaşım yapan proletaryaya katılmaları ve ona eğitim öğeleri getirmeleri, gelişmenin akışında yeri olan kaçınılmaz bir olaydır. Bunu **Manifesto**'da açıkça söyledik. Ancak bu konuda iki şeyi belirtmek gerekir:

Birincisi, bu kişiler, proleter harekete yararlı olmak için gerçek eğitim öğelerini de birlikte getirmek zorundadırlar. Ama Alman burjuvasından gelenlerin büyük çoğunluğu için böyle olmamıştır. Ne **Zukunf**, ne de **Neue Gesellschaft** ("Yeni Toplum"), hareketin bir adım daha ilerlemesini sağlayan herhangi bir şey getirmiştir. Gerçek, doğru ya da teorik eğitim malzemesi bu noktada kesinlikle eksiktir. Bunun yerine, sosyalist, yüzeysel olarak elverişli düşünceleri, üniversitedeki bayların ya da başkalarının birlikte getirdiği çok değişik teorik görüşlerle ahenkleştirme çabaları vardır. Bu görüşlerin herbiri, Alman felsefesinin kalıntılarının bugün içinde bulunduğu bozulma süreci dolayısıyla, ötekinden daha karışıktır. Yeni bilimi önce bizzat ve derinliğine inceleyecek yerde, bu kişilerin herbiri onu kendi görüşüne uydurma yolunu tutmuş, işin kolayından kendine özgü bir özel bilim meydana getirmiş ve bunu öğretmek istiyormuş tavrı ile hemen ortaya çıkmıştır. Bu yüzden, bu baylar arasında neredeyse adam sayısı kadar çok görüş vardır; herhangi bir şeye açıklık getirecek yerde, yalnızca büyük bir karışıklık ortaya koymuşlardır; sevinilecek yanı, bunun yalnız onların kendi arasında kalmasıdır. Birinci ilkesi, kendilerinin öğrenmediği şeyi öğretmek olan böylesi eğitim öğelerinden parti vazgeçebilir.

İkincisi, başka sınıflardan böylesi kişiler proleter harekete katılırsa, ileri sürülecek ilk istem, bunların burjuva, küçük-burjuva vb. önyargıların kalıntılarını birlikte getirmemeleri, proleter görüş biçimini olduğu gibi benimsemeleridir. Ama görüldüğü gibi, bu baylar burjuva ve küçük-burjuva düşüncelerle dopdoludurlar. Almanya gibi küçük-burjuva bir ülkede bu düşüncelerin elbette yeri vardır. Ama yalnızca sosyal-demokrat işçi partisinin **dışında**. Eğer bu baylar sosyal-demokrat küçük-burjuva partisini meydana getiriyorlarsa, tamamıyla haklıdırlar; o zaman kendileriyle pazarlığa girişilebilir, hatta duruma göre bir birlik bile kurulabilir vb.. Ama bir işçi partisinde bunlar aldatıcı bir öğedir. Geçici olarak bunlara katlanmak için ortada nedenler varsa, o zaman onlara ancak katlanmak, parti yönetimi üzerinde etkili olmalarına izin vermemek, onlarla olacak bir kopmanın yalnız bir zaman sorunu olduğu bilincinden ayrılmamak yükümlülüğü de vardır. Sözkonusu zamanın da geldiği anlaşılıyor. Partinin bu makalenin yazarlarının kendi arasında bulunmasına daha fazla katlanabilmesi bizim için anlaşılmayan bir şey. Ama böylesi kişilerin eline parti yönetimi de az-çok geçerse, parti basbayağı gücünü yitirir, ve proleter yiğitliği de son bulmuş demektir.

Bize gelince, uzun geçmişimizden sonra bizim için açık olan tek yol vardır. Bizler, 40 yıldır sınıf savaşımını tarihin ilk sürükleyici gücü olarak, özellikle de burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf savaşımını modern toplumsal devrimin büyük kaldıracı olarak belirttik; öyleyse bu sınıf savaşımını hareketin dışında tutmak isteyen kişilerle aynı yolda bulunmamız olanaksızdır. Enternasyonalin kuruluşunda şu savaş çağrısını kesinlikle formüle ettik: İşçi sınıfının kurtuluşu, işçi sınıfının kendi eseri olmalıdır. Öyleyse biz, işçilerin kendi kendilerini kurtarmaya yetecek bir düzeyde yetişmediklerini ve insansever büyük ve küçük-burjuva yoluyla ancak tepeden inme kurtarılmaları gerektiğini açıkça söyleyen kişilerle aynı yolda olamayız. Yeni parti organı, bu bayların düşünce yapısına uygun, burjuva olan ve proleter olmayan bir tutum alırsa, bizim için çok acı olmakla birlikte, buna kamuoyu önünde karşı çıkmaktan ve şimdiye dek Alman partisini dış ülkelere karşı temsil ettiğimiz bir sırada gösterdiğimiz dayanışmayı çözmekten başka yapabileceğimiz bir şey kalmıyor. Ama umut edilir ki, iş buraya kadar varmaz. (...)

"Üç Zürihlinin Bildirisi" üzerine mektuptan...

İşçi Sınıfı Partisi Üzerine, Sol Yayınları, s.129-131